Zondag 30 Juli 1916. Tweede Jaarg. Nr 209 — Prijs: 6 Centiemen door geheel België

Het Vlaamsche Nieuws

Het best ingelicht en meest verspreid Nieuwsblad van België. - Verschijnt 7 maal per week

ABONNEMENTSPRIJZEN:
Per maand ..... 1.75 Per 6 maanden ..... 10.—
Per 3 maanden ..... 5.— Per jaar ..... 18.—

AFGEVAARDIGDEN VAN DEN OPSTELRAAD:
Dr Aug. BORMS, Alb. VAN DEN BRANDE.
Met vaste medewerking van Dr A. JACOB
BUREELEN: ROODESTRAAT, 44, ANTWERPEN. Tel. 1900

AANKONDIGINGEN:
Tweede bladz., per regel... 2.50 Vierde bladz., per regel... 0.50
Derde bladz., id. 1.— Doodsbericht ..... 5.—
Voor alle annoncen, wende men zich ROODESTRAAT, 44

DE OORLOG

Een Russisch offensief in Zuid-Wolhynië. — Schermutselingen aan de Somme en bij Verdun. — Nog de Amerikaansche nota aan Engeland.

De slag aan de Somme

De « Times » van Woensdag heeft een hoofdartikel over den slag aan de Somme. Wij lichten daaruit de volgende passage:

« Een slag, als die aan de Somme, heeft de onontkoombare tendens, alle voorafgaande berekeningen omtrent de te verwachten afmeting, te buiten te gaan. Evenals sommige van onze expeditiën van ondergeschikten rang zich boven alle verwachting uitbreidden, evenzeer groeit een slag als de onderhavige wanneer hij eenmaal aan den gang is, in omvang en geweld tot dat wij nog maar ternauwernood zijn uitgebreidheid en zijn aard kunnen beseffen. Onze speciale korrespondent heeft ons gisteren een kijkje gegeven op de werkelijke grootte van den slag door de opmerking dat « de operaties aan de Somme in haar geheel beschouwd die bij Verdun beginnen te evenaren ». De dingen die aan de Somme op het spel staan zijn zelfs grooter dan die, welke betrokken zijn in den strijd om Verdun: en zij zijn af te meten naar de onuitputtelijke vastbeslotenheid van de Britsche legers en de vastberaden houding van den vijand. De prijs, dien wij voor onze successen hebben betaald, overtreft al wat wij tot nu toe hebben ondervonden, omdat de afmeting van ons offensief, naar verhouding grooter is dan van welke operatie ook, tot dusver ondernomen. In zoo'n tijd moeten de lange verlieslijsten dagelijks namen bevatten van lieden van buitengewoon nuttige bekwaamheden, die met liefde hun leven hebben geofferd voor hun land en voor de zaak der geallieerden. Een schrijver van een ingezonden stuk trekt in twijfel of het wijs is, toe te laten, dat zij van wie het verlies naar erkend wordt, onherstelbaar is, omkomen bij het leiden van infanterieaanvallen. Wij wagen het, daarop te antwoorden, dat een dergelijke twijfel nooit opkomt bij de betrokken personen zelf. Voor hen overtreft de grootheid van de zaak onvergelijkelijk de mogelijke waarde van eenige toevoeging die zij — waren zij gespaard gebleven — zouden hebben kunnen maken aan de som van menschelijke kennis. Zij weten dat de waarde van een afzonderlijk menschenleven niet is gelegen in zijn lengte maar in zijn kwaliteit. Terecht stellen zij « de zaak boven den roem », in het besef dat het dienen van het vaderland heden de eenige maat is van eens mans waarde. Het is voor den staat om te beslissen of hij van de speciale gaven en vermogens van iemand elders dan op het slagveld, gebruik kan maken; en waar zoo'n beslissing niet is genomen, dienen particuliere oordeelvellingen achterwege te blijven.»

In den aanhef van het hier geciteerde hoofdartikel in de « Times », wordt te kennen gegeven, dat de slag een buitengewoon kritiek stadium is ingetreden.

De houding van Roemenië

Boedapest, 28 Juli. — Uit Boekarest wordt aan de « Az Est » gemeld, dat minister Costinescu verklaard heeft, dat de van den kant van de Entente uitgestrooide geruchten over een voorgenomen mobilisatie volkomen ongegrond waren. De vrienden van de Entente maken een levendige propaganda naar aanleiding van het afscheidsbanket voor den teruggeroepen Franschen gezant Blondel.

Engelsche schepen opgebracht

Helsingborg, 28 Juli. — « Helsingborg Posten » meldt, dat twee groote Engelsche stoomschepen, waarvan het eene een passagiersschip scheen te zijn, gisteren middag in het Kattegat zijn aangehouden. Door drie Duitsche torpedojagers begeleid zijn ze om 3 uur 50 's namiddags Helsingborg gepasseerd in zuidelijke richting.

Duikboot- en mijnoorlog

Londen, 28 Juli. — Te Tynemouth zijn de bemanningen van 8 haringbooten, die door een Duitsche duikboot in den grond zijn geboord, aangekomen.

De Eskimo

Kopenhagen, 28 Juli. — Naar « Politiken » uit Kristiania verneemt heeft een Noorsche torpedoboot uitgemaakt dat het ss. « Eskimo » op internationaal gebied is opgebracht. De « Eskimo » heeft een waarde van 2 millioen kronen. Van de lading is voor 100.000 kronen in Noorwegen verzekerd, de rest in Engeland.

De « Eskimo » meet 3326 ton en behoorde aan T. Wilson, Sons en Co. te Hull.

Ginnell

Londen, 28 Juli. — Het Iersche parlementslid Ginnell is tot £ 100 boete of zes weken gevangenisstraf veroordeeld, wegens het gebruik maken van een valschen naam, ten einde zich toegang te verschaffen tot de gevangenis, waar Ierssche opstandelingen zijn opgesloten.

Uit Griekenland

De demobilisatie van het Grieksche leger is voltooid.

Volgens een draadloos telegram uit Athene zal het koninklijk besluit tot ontbinding der Grieksche Kamer einde Augustus uitkomen. De nieuwe verkiezingen zullen op 8 October worden gehouden.

Luchtgevechten

Petrograd, 27 Juli. — Officieel:

Aan den ingang van de Finsche Golf heeft des avonds om half zeven een vijandelijke Zeppelin ongeveer 15 bommen geworpen aan de Zuidelijke Scherengrens. Geen schade. Door onze kustbatterijen beschoten, verdween de Zeppelin. Op denzelfden dag hebben 8 vijandelijke watervliegtuigen ons station voor watervliegtuigen aangevallen en er een honderdtal bommen op geworpen. Twee van onze watervliegtuigen, die een gevecht begonnen, slaagden erin een vijandelijk vliegtuig naar beneden te krijgen. Het vijandelijk toestel vatte vuur.

Opgebrachte schepen

Berlijn, 28 Juli. — Officieel:

Gisteren middag om 1 uur heeft een Duitsche hulpkruiser op 15 zeemijlen ten Zuid-Oosten van Arendal het gewapende Engelsche stoomschip « Eskimo » na een gevecht genomen. Het stoomschip is binnengebracht.

Hamburg, 28 Juli. — Het Nederlandsche motorschip « Ida » is, op reis van Rotterdam naar Gefle, naar Swinnemünde opgebracht.

De « Ida » behoort aan de scheepvaartmaatschappij Rotterdam alhier, is in 1915 gebouwd en meet 188 registerton.

De kapitein van den Brussels doodgeschoten

Berlijn, 28 Juli. — Officieel:

Op 27 dezer had te Brugge de behandeling plaats voor den veldkrijgsraad van het marine-korps, van de zaak tegen kapitein Charles Fryatt, van het als prijs aangebrachte Engelsche stoomschip « Brussels ».

De beklaagde werd ter dood veroordeeld, omdat hij, hoewel niet behoorende tot de gewapende macht, eene poging heeft gedaan, om op 28 Maart 's middags half drie bij het Maas-lichtschip de Duitsche duikboot U 33 te rammen. De beklaagde kreeg, evenals zijn 1ste officier en 1ste machinist, voor hun dappere houding bij deze gelegenheid van de Engelsche admiraliteit een gouden horloge als belooning.

De kapitein werd in het Lagerhuis geprezen. Bij de toenmalige ontmoeting draaide hij zonder zich om het signaal der duikboot die hem sommeerde zijn nationale vlag te toonen, te bekommeren, in het beslissende oogenblik met groote vaart op de duikboot toe, die slechts door snel duiken op enkele meter van het stoomschip vrij kon komen.

Hij gaf hiermede toe, gehandeld te hebben volgens de instructies der admiraliteit.

Het vonnis is bekrachtigd en 27 dezer 's middags door den kogel voltrokken.

Een van de vele wederrechtelijke franctireurs-handelingen der Engelsche handelsscheepvaart vond hiermee een late doch rechtvaardige bestraffing.

Lees vervolg « Oorlogstelegrammen » op de 2de bladzijde.

Onze Groote Geïllustreerde Letterkundige Prijskamp

Jan van Hout
1542 - 1609

Nu zijn het Noord-Nederlanders die aan de beurt komen, en de eerste dien we noemen moeten, is een Leidenaar, Jan van Hout.

Naast hem stond een ander Leidenaar, *Janus Douza*, doch dan vestigt zich, als 't ware, de Nederlandsche letterkunde te Amsterdam.

Jan van Hout is een kind van de Hergeboorte. 't Weze in 't voorbijgaande gevraagd, waarom spreken wij steeds van Renaissance? Is *Hergeboorte* niet even-goed, even zinrijk en in verband gebracht met de andere gelijktijdige groote geestelijke strooming, de *Hervorming*, niet klaar- en verwantluidend?

De Hergeboorte in de letterkunde, zoowel als in de beeldende kunsten, ging uit van Italië.

Dante schreef, in *de landstaal, persoonlijke gevoelens in nieuwen vorm*. Hij is de Homeros van het Italiaansch; werd geboren te Florence in 1266 en stierf te Ravenna in 1321.

In zijn *Vita Nuova*, bezingt Dante zijn liefde voor Beatrice Portinari. Toen de dichter haar ontmoette, werd hij diep getroffen:

« Op dit oogenblik, ik zeg het u naar » waarheid, werd de geest van het leven, » welke woont in de geheimste kamer » van het hart, zoo aangedaan, dat ik » sterk begon te beven, dat mijn polsslag verzwakte en ik met trillende » lippen murmelde: Ziedaar een god- » heid, krachtiger dan ikzelf en die komt » om mij te overheerschen. »

Dante schonk aan Italië een eigen kunst in de eigene landstaal.

Dan kwam Petrarca (1304-1374). Hij werd uit Florentijnsche ouders geboren, maar bracht zijn jeugd door te Vaucluse bij Avignon. Daar ontmoette hij Laura, de dochter van Audebert de Noves, van Vaucluse.

Beatrice en Laura bezielden Dante en Petrarca.

Naast Petrarca staat Boccacio.

Hun vers was de *endecasyllabe* of het elf-lettergrepig vers, en dan veertien verzen tot sonnet gevormd.

Van uit Italië bereikte natuurlijk de Hergeboorte de Provence en dan Frankrijk. De Fransche dichters zijn vooral *Clément Marot* (1495-1544), en *Pierre de Ronsard*, die na Villon komen in de Fransche letterkunde.

't Is Ronsard die schreef:

Wannçer gij oud zult zijn,
bij 't licht der kaars gezeten,
Des avonds naast het vuur,
en windt het vlas en spint,
En zegt, mijn zangen zingend,
wie heeft u bemind:
Ronsard die had me lief!...

Dan zal uw omgeving naar u opkijken en

Uw naam verheerlijkt weten!

Kan het hooghartiger en kan het tevens mooier?

Zijn geliefde was Mevrouw Hélène de Surgères.

Onze Leidsche dichter Jan van Hout staat onder den invloed van Petrarca en van Ronsard, zonder hen te evenaren, tot Vondel zal komen die hen verre zal overtreffen.

Gedurende het beleg van Leiden streed hij voor den prins van Oranje en speelde een belangrijke en roemvolle rol.

Toen Jan van Hout op zijn uiterste was liet hij, bij laatste wilsbeschikking, het volledig handschrift zijner dichtwerken aan zijn vriend prof. Bertius na. Maar zij gingen verloren en werden tot nogtoe niet wedergevonden.

Het is te hopen dat zij eens ontdekt zullen worden, want hetgene tot ons kwam van zijn gedichten is genoeg opdat wij het verlies van Jan van Hout's dichtwerken diep zouden betreuren. In hem is de nieuwe poëzie voor het eerst duidelijk zichtbaar.

Ter eere van Oranje, maakte hij een « onrijmend vreugdelied » dat aldus aanvangt:

O Keizerlijke stam,
Nassouwen, gij die van
Zoo kleinen spruitselken
Een boom geworden zijt;
Wiens bladeren geruisch
Alleenlijk niet vervult
Europa's kleine deel
Waar d'aarde vast hem vest:
Maar hem zoo wijd verbreidt
Tot waar der zonne lamp
't Zij rijst, 't zij rust, 't zij toont
Waar licht en duister scheiden;
Vóór u bij mij bereid
Is van den besten wijn
Uit 't Rijnsch, een lieve dronk
Tot vreugd en vroolijkheid
Met een goedjongstig hart
Dienstwilliglijk tot u
Geneigd.

Kalff merkt op dat de afwezigheid van rijm hier iets nieuws is.

« Voor het eerst durft een Nederlandsch dichter door zijn verzen toonen, dat het rijm niet tot het wezen der poëzie behoort. »

Dit is niet heelemaal waar. Nog in het nummer van 27 Juni l.l., schreven wij, ter gelegenheid van *Mijnheerken van Maldegem*, dat er menig middeleeuwsch lied, in rijmlooze verzen geschreven, toch zoo wonder mooi kan kluiken.

Jan van Hout mocht niet onvermeld blijven, omdat hij in Holland de eerste vertegenwoordiger is van de Hergeboorte.

L.

Mentez, mentez toujours!..

Even hardnekkig en ononderbroken als de loopgravenstrijd aan het front, gaat hier de lasterveldtocht voort tegen al wie 't Vlaamsche recht verdedigt. Geen dag gaat voorbij of vrienden brengen ons een nieuw praatje aan: nu eens dat « men » vertelt, o.a. dat Borms op de Kommandantur of waar weet ik, met de Duitschers champagne heeft gedronken; dan, dat hij met een Duitsch rijtuig naar de meeting te Merchtem werd gevoerd; of dat zijne leerlingen hem hebben uitgejouwd, toen hij beweerde dat de Russen onmogelijk de Bockowina zouden veroveren, enz., enz.

Van die meeste leugennieuwsjes kunnen wij wel raden uit welken hoek ze komen, doch de verspreiders ervan nemen steeds zoodanige voorzorgen dat het schier onmogelijk is hen bij hun tong te pakken; slechts het toeval heeft gewild dat de lasteraar, die het praatje over het uitjouwen vanwege de atheneumstudenten in de wereld heeft gezonden ons met naam en toenaam bekend is. Alhoewel dit heerschap zich bij 't stadsbestuur te Antwerpen heeft willen doen doorgaan voor een vrijdenker, om zoo in den stadskaas te geraken, onderhoudt hij steeds vertrouwelijken omgang met vele geestelijken en 't is zeker aan een pastoorstafel dat hij het schandaalnieuwsje, bij 't nagerecht heeft opgedischt, om uit ambtsbroederlijkheid zijnen collega iets van 't dessert te laten meeproeven.

Wij schoppen al dat gruis evenwel weg met den voet en willen ons niet verlagen om op al die gemeene leugens te antwoorden.

Nu krijgen we van een Vlaamschen strijdgenoot volgend briefje, dat ons weêr een nieuwe verdachtmaking veropenbaart:

25-7-16.

Waarde Heer,

Het is begrijpelijk dat men dagelijks gedachtenwisselingen heeft met passieven wanneer men zich in hun midden bevindt.

Nu zit ik werkelijk in 't nauw door de volgende vraag, waaraan zij blijkbaar groote waarde hechten:

« Door wien is Dr. Borms aangesteld als *sekretaris* van het Belgisch Rood-Kruis in de onderafdeelingen Antwerpen, Borgerhout en Merksem, door de Belgen of de Duitschers? »

Hun blijf ik het antwoord schuldig.

Mag ik misschien zoo vrij zijn U om een verklaring te verzoeken?? Als borgstelling kan misschien dit gelden: ik ben penningmeester van den « Vlaamschen Kring », ter stede.

Ik dank U op voorhand voor uwe bereidwilligheid.

Met Vlaamsche groeten,
hartelijk uw toegenegen,
J. v. B.

Hoe noode wij ons met die persoonlijkheden bezighouden en met wat tegenzin ook wij die stelselmatige verdachtmakingen aanraken, toch denken we, na dit zoo welgemeend schrijven, verplicht te zijn tegenover onze vrienden, hun de inlichtingen aan de hand te doen, waarmeê zij de kwalijkgezinden den mond kunnen stoppen.

Welnu, ziehier hoe met dat « sekretariaat » de vork in den steel zit:

Den 21n November 1915 kwamen, op voorstel van de Groeningerwacht, tien der belangrijkste maatschappijen van Merksem bijeen, en stichtten een « Komiteit tot ondersteuning der Merksemsche krijgsgevangenen »; zij kozen een uitvoerend bestuur en drongen er bij ondergeteekende sterk op aan dat hij het voorzitterschap zou aanvaarden. Dadelijk begonnen de werkzaamheden en meer dan 2500 frank werden verzameld ten behoeve onzer krijgsgevangen dorps-genooten. We wilden met die som nu dadelijk levensmiddelen sturen naar de verschillende kampen, en daar we aan de anti-Vlaamsche werking van het bureel op de Meir wilden ontsnappen, gaf de vergadering mij opdracht naar den kommissaris van het Werk der krijgsgevangenen, luitenant Fiedler, te gaan ten einde hem de toelating te vragen om rechtstreeks onze pakjes naar Duitschland te sturen.

Toen ik daar kwam, vernam ik tot mijn groote verbazing dat ons Merksemsch Komiteit onwettig gesticht was, dat wij strafbaar waren zoo we met onze werkzaamheden voortgingen en dat de voorzitter voor elke overtreding verantwoordelijk was. Natuurlijk vraagde ik welk middel er bestond om wettig erkend te worden, waarop ik het antwoord kreeg dat we daarvoor een aanvraag moesten sturen om als « Vertrauùngsstelle » aangenomen te worden. « Burgemeester Matthijs van Borgerhout, zoo werd me door den kommissaris verder gezegd, heeft hetzelfde gedaan voor zijne gemeente »; waarop ik de vraag stelde of men het Merksemsch Komiteit niet bij Borgerhout kon aansluiten?

Van dit verzoek werd nota genomen, en eerst maanden later vernam ik van burgemeester Matthijs dat het « Hulpkantoor Borgerhout van het Belgisch Inlichtingsbureel voor krijgsgevangenen en geïnterneerden » eindelijk officiëel was erkend. en ik met den heer V. Roosens, waarnemend burgemeester te Merksem, tot lid van den beheerraad was aangesteld. Van die aanstelling heb ik zelf nog niets waargenomen, tenzij dat ons Merksemsch Komiteit nu geregeld en ongestoord zijne zendingen kan doen langs het Hulpkantoor Borgerhout.

Dat zijn de naakte feiten, waarvan de echtheid bij al de bestuursleden van het Merksemsch Komiteit, alsook bij den bovengenoemden heer burgemeester van Borgerhout kan getoetst worden. Daar hebben de lasteraars nu van gemaakt dat ik « secretaris van het Belgisch Rood Kruis ben, en aangesteld werd door de Duitschers ». Natuurlijk met de bijgedachte dat dit eene bezoldigde plaats moet zijn, en Borms dus verkocht is aan den Duitsch!

Even afdoende zou ik nu kunnen bewijzen dat ik naar de volksvergadering van den Landsbond te Merchtem, van Wemmel uit, te voet heb moeten gaan, anderhalf uur gedeeltelijk door regen en wind; dat ik in mijne klassen nooit één woord over den oorlog heb gerept; en wat de Sect betreft, voeg ik erbij dat ik sedert den oorlog geen druppel champagne over mijn lippen heb gehad.

Maar dit zal onze eerlooze tegenstrevers niet beletten voort te gaan met hunnen lasterveldtocht, niet enkel om mijzelf, maar meer nog om de zaak, die ik dien, daarmeê neêr te halen. Zij weten immers dat van de gedurig herhaalde leugens toch stellig iets overblijft: immers als echte Leliaerts en doordrongen als zij zijn van den sluwen Gallischen geest, weten zij dat het woord van Voltaire waar blijft: « *Mentez, mentez toujours, il en restera bien quelque chose!* »

Wij van onzen kant, we laten ze lasteren en liegen, en gaan onverstoord den weg dien ons geweten ons aanwijst.

Dr. Aug. BORMS.

DAGELIJKSCH NIEUWS

DE VLAAMSCHE HOOGESCHOOL VAN GENT. — Half-October zal de Vlaamsche Hoogeschool geopend worden.

Wij kunnen met zekerheid verklaren dat het professoraal korps van nu af **volta**llig is. Het bevat de schoonste namen uit de geleerde wereld.

Om geruchten tegen te gaan, die de franskiljons verspreiden, kunnen wij er aan toevoegen, dat er geen enkel Duitsche geleerde onder de hoogleeraars van de Vlaamsche Hoogeschool werd opgenomen.

DE TENTOONSTELLING VAN KUNSTLICHTTEEKENING IN DE FEESTZAAL VLAAMSCHE LEEUW TE BORGERHOUT. — De Fotografische Kring Iris heeft een werkzaam bestuur. Dit is, in een goed half jaar tijds, de tweede tentoonstelling die door zijn zorgen ingericht wordt. Ditmaal gaat het ten voordeele van het werk der Invaliden.

In de netjes opgesierde zaal hangen een groote tweehonderd beelden door een twintigtal tentoonstellers bijeengebracht. De algemeene indruk is voortreffelijk. Er hangen uiterst fijn verzorgde, zeer artistieke lichtteekeningen; er zijn er ook minder goede; werkelijk slechte meen ik niet dat er zijn.

Den heer Edm. Vermeylen komt onbetwistbaar de eerste plaats toe. Geen die er als hij toe komt zijn beelden tot volmaakte kunstindrukken om te werken, zonder dat er van het fotografische al te veel wordt verstopt. Uit Mechelen, heeft hij een prachtig geslaagd zicht, zoo ook een paar schilderachtige hoekjes uit Sion.

Door het groot aantal beelden munt de inzending van den heer Em. Borrenberger uit. Hij is er in geslaagd, de stemming van sommige hoekjes en kantjes uit de oude stad, met smaak gekozen weder te geven.

Fr. Van de Poel's zichten van het Sterckxhof, van de Abdij van Villers, van de Alzette te Luxemburg enz. zijn zeer wel gevat. Zijn groot stuk « Biddende kinderen » heeft veel goede hoedanigheden, zoo het lichtspel om de hoofden der kinderen, het licht en schaduwspel op den vloer, enz.

Van C. Bender bevallen de enkele stukjes uitstekend. Het zicht in 't Schoonselhof door Ch. Beunis is goed genomen en maakt eenen ernstigen indruk. De inzending van den heer A. Floriwal verdient de bijzondere aandacht. Zijn reeks reisherinneringen getuigt van degelijk werk. Chamonix, Mont-Blanc, Rettenberg vormen een triptiek, dat een goed gekozen plaats aan een wand, waardig is.

Ik raad eenieder aan deze tentoonstelling te bezoeken; zij is het overwaard. Er is schoon werk te zien en een goed werk te doen. Daar mag niemand in deze tijden aan te kort komen.

ONBEKENDE HELDEN. — Dokter Laurent, van Montpellier (Frankrijk), was als majoor-officier van gezondheid van eerste klas ingedeeld bij den geneeskundigen dienst van een artillerie-regiment. Hij bevond zich in het veld met zijne formatie toen laatst zijne hulp werd ingeroepen ten behoeve van een artillerist die sedert eenige dagen teekens gaf van storing zijner geestvermogens. Daar de zieke erin geslaagd was uit het kampement te ontsnappen, begaven majoor Laurent, een kapitein en een paar zickenoppassers zich op zoek naar den vluchteling. De zinnelooze werd het eerst door den majoor ontdekt die naar hem toeging om hem tot bedaren te brengen en terug te leiden; maar de krankzinnige loste opeens twee revolverschoten die de majoor troffen en hem zwaar verwondden. Majoor Laurent bezweek eenige uren later in het lazaret. Eenige oogenblikken vóór zijn dood werd het kruis van het Legioen van Eer hem op de borst gespeld.

VEREENVOUDIGING DER FORMALITEITEN VOOR HET NAAR HUIS STUREN DER IN ZWITSERLAND GEÏNTERNEERDE INVALIEDEN. — Havas meldt dat de kommissie voor buitenlandsche zaken van de Fransche Kamer kennis heeft genomen van verschillende bescheiden betrekking hebbende op de traagheid waarmede de formaliteiten geschieden die noodig zijn om in Zwitserland geïnterneerde invalieden naar hun vaderland terug te sturen. De kommissie besloot de afschaffing van het meerendeel dezer fomaliteiten, die overtallig zijn, te eischen en voor te stellen dat in het vervolg de toelating voor vrijlatingen rechtstreeks en zonder uitstel door de vertegenwoordigers van Frankrijk en Duitschland te Bern zullen verstrekt worden, van zoodra in de onderscheiden gevallen de uit drie militaire dokters bestaande Zwitsersche kommissie eenstemmig zal verklaard hebben dat de betreffende geïnterneerde ongeschikt is voor verderen militairen dienst.

DE SHACKLETON-EXPEDITIE. — Sir Ernest Shackleton heeft aan de « Daily Chronicle » het volgende bericht gezonden:

« Punta-Arenas (Chili), 12 Juli 1916. — Ik vertrek heden van hier om een nieuwe poging in het werk te stellen om mijne kameraden te redden die op het Olifantseiland gevangen zitten. De Britsche Vereeniging te Magalones heeft eene geheel uitgeruste houten bark van 70 ton, de « Emma », ter mijner beschikking gesteld.

De Chileensche regeering leent ons een sleepboot die ons schip zoover mogelijk naar het Zuiden zal brengen. »

Het bericht vermeldt voorts de namen van de twee en twintig leden der bemanning die de leider der expeditie op 24 April l.l. in een ijshol op het eiland heeft achtergelaten, terwijl hijzelf, door vijf man begeleid, in een klein vaartuigje de reis naar Zuid-Georgië aanvaardde om aldaar hulp te halen.

DE STEENKOLEN WORDEN SCHAARSCH IN ENGELAND. — De Board of Trade heeft aan al de elektrische krachtstations van Londen een rondschrijven gestuurd om dezelve te verzoeken onderling eene verstandhouding te treffen ten einde het kolenverbruik in de elektrische centralen tot een minimum te beperken. De Board of Trade doet in haar schrijven opmerken dat deze maatregel zich opdringt in het algemeen belang van het land.

DE OORLOG

Officiëele Legerberichten

VAN DUITSCHE ZIJDE

Westelijk gevechtsterrein

Berlijn, Zaterdag 29 Juli 1916. — Officieel:

In het Somme-gebied levendige geschutstrijd. In de omgeving van Pozières mislukten sterke Engelsche aanvallen. Dicht ten N. van de Somme werden aanvalspogingen door vuur onderdrukt. In het Maas-gebied verliep de dag zonder voetvolkbedrijvigheid. Engelsch vuur op Fransch-Komen veroorzaakte verliezen onder de bevolking en groote stoffelijke schade waaronder geene van militairen aard.

Een vijandelijk vliegtuig werd bij Reckincourt (ten N. van Atrecht) door een voltreffer van het afweergeschut naar beneden geschoten.

Russisch gevechtsterrein

Berlijn, Zaterdag 29 Juli 1916. — Officieel:

Legergroep Generaal veldmaarschalk von Hindenburg:

Aan het front geene bijzondere gebeurtenissen.

Onze vliegeniers vielen meermalen met sukses vijandelijke troepentransporttreinen en stationinrichtingen aan.

Legergroep Generaal veldmaarschalk Prins Leopold van Beieren:

Ook de gister-ochtend nog niet geëindigde aanvallen aan het front Skrobowa-Wygoda zijn volledig tot ons voordeel beslist.

Legergroep Generaal von Linsingen:

De Russen hebben hunne aanvallen gister ook op gedeelten van den Stochod-sector en op het front ten N.-W. van Luck uitgebreid. Een ten N.-W. van Sokul opgezette sterke aanval werd met zware verliezen voor den vijand teruggeslagen. Zwakkere aanvallen op andere punten van het Stochod-front zijn eveneens mislukt. Ten N.-W. van Luck is het den vijand, na herhaaldelijk vergeefschen stormloop, gelukt onze linièn, in de omgeving van Trysten, binnen te dringen, en ons te nopen, de hier tot dusver nog vóór de Stochod gehandhaafde stellingen op te geven. Ten W. van Luck is de Russische aanval door onzen tegenaanval tot staan gebracht. Bij Zwiniucze (ten O. van Gorochow) werd de vijand prompt teruggeworpen. Een Russisch vliegtuig is ten Z. van Perespo gedurende een luchtgevecht neergeschoten.

Leger Generaal graaf von Bothmer:

Meermaals herhaalde Russische aanvallen in de N.-O. en Z.-O. omgeving van Manasterzyska werden onder groote verliezen voor den vijand gebroken.

Balkanfront

Berlijn, Zaterdag 29 Juli. — Officieel:

De toestand is ongewijzigd. Op 26 Juli stortte eën vijandelijk vliegenier in luchtgevecht boven het Doiran-meer neder.

VAN OOSTENRIJKSCH-HONGAARSCHE ZIJDE

Russisch gevechtsterrein

Weenen, Vrijdag 28 Juli. — Officieel:

Aan de boven-Czeremosz zijn verscheidene vijandelijke aanvallen mislukt.

In het vak ten Noorden van Brody heeft de vijand gisteren den geheelen dag zijn stormloopen tegen onze stellingen voortgezet. Tot laat in den namiddag slaagde hij er niet in een stap vooruit te komen, daar hij steeds door onze dappere troepen werd teruggedreven. Eerst 's avonds, bij een nieuwen met groote troepenmassa's ondernomen aanval, gelukte het den Russen ten Oosten van den weg Leszniow-Brody onze stellingen binnen te dringen. Onze troepen zetten den strijd aan den Zuidelijken rand van Brody (aan den spoorweg naar Lemberg) voort.

Bij Poestomity in Wolhynië hebben Oostenrijksch-Hongaarsche afdeelingen den vijand uit een vooruitgeschoven verschansing verdreven.

Ten Noord-Oosten van Swiniochy gaan wij een plaatselijke inbraak in onze stellingen te keer.

Tegen het midden van JJuli hervatte de vijand, na een rustpoos van 4 weken, in Wolhynië zijn offensief. Het resultaat daarvan laat zich tot dusverre aldus samenvatten, dat wij op een front ter breedte van 80 km. en ter diepte van niet meer dan 15 km. zijn teruggedrongen. Deze geringe terreinwinst heeft de vijand door een onafgebroken reeks van hevige aanvallen met reusachtige offers gekocht.

Italiaansch gevechtsterrein

Weenen, Vrijdag 28 Juli. — Officieel:

Nergens op het front is het tot krijgsverrichtingen van grooten omvang gekomen.

In het Laghi-bekken heeft een patroelje-onderneming ons 1 officier en 27 man aan gevangenen opgeleverd.

In het vak van Paneveggio heeft het sterke vijandelijke geschutvuur voortgeduurd. Het oprukken van zwakke Italiaansche afdeelingen is reeds door ons vuur verhinderd.

Balkanfront

Weenen, Vrijdag 28 Juli. — Officieel:

Onveranderd.

VAN FRANSCHE ZIJDE

Westelijk gevechtsterrein

Parijs, Vrijdag 28 Juli. — Avondbericht:

Mijngevechten in Argonne; de Franschen hebben twee mijntrechters bezet.

Na een gevecht met handbommen zinj de Franschen op den rechteroever van de Maas, ten Westen van het werk van Thiaumont, opgeschoten.

In de Vogezen hebben de Franschen twee vijandelijke aanvallen afgeslagen en de Duitschers zware verliezen toegebracht.

Elders de gebruikelijke wederzijdsche beschieting.

VAN ENGELSCHE ZIJDE

Westelijk gevechtsterrein

Londen, Donderdag 27 Juli. — Officieel:

In den loop van den dag hevig artilleriegevecht ten N.-O. van Pozières en in de nabijheid van Longueval en het Delvillebosch.

De loopgraaf, die wij gisteravond ten Noorden van Pozières en Bazentin hebben genomen, heeft tot nog toe alle vijandelijke tegenaanvallen getrotseerd. De vijand heeft vanochtend, na een krachtig spervuur te hebben ontwikkeld, de heele loopgraaf hernomen, maar door een onmiddellijk uitgevoerden tegenaanval hebben wij er weer voet in gekregen. In de nabijheid van het Delvillebosch en Longueval duurt de hevige strijd voort.

Een kleine vijandelijke troep is onze loopgraven ten Westen van den weg van Yperen naar Pilkem binnengedrongen, maar werd er onverwijld weer uit verdreven. Een Engelsche verkenningsgroep heeft verder naar het Zuiden de vijandelijke loopgraven overvallen. Zij ontmoetten bij de Duitsche prikkeldraadversperring Duitschers, waarvan zij er 30 doodden. Zij baanden zich een weg naar de Duitsche loopgraven, waar zij bevonden, dat door het voorafgaande bombardement velen waren gedood.

VAN ITALIAANSCHE ZIJDE

Italiaansch gevechtsterrein

Rome, Vrijdag 28 Juli. — Officieel:

In de streek van Stelvio en in Vallarsa is levendig geschutvuur gewisseld.

In den nacht van gisteren heeft de vijand met sterke strijdkrachten onze stellingen op den Monte Seluggio in het Posina-dal en op de hellingen van den Monte Zebio aangevallen. Hi jis met gevoelige verliezen teruggeslagen.

In het Travignolo-dal hebben onze troepen eergisteren na een hevig gevecht hun terreinbezit op den noordelijke hellingen van den Col Brico uitgebreid. Wij hebben 73 gevangenen gemaakt, o. w. 2 officieren, en een machiengeweer vermeesterd.

Onze vliegtuigen hebben het bombardement van vijandelijke opslagplaatsen bij Bellamonte herhaald. In de hooge dalen van Degano en But heeft de vijandelijke artillerie gisteren de beschieting van bewoonde plaatsen voortgezet en er eenige schade aangericht.

In kleine gevechten bij San Michele en San Martino del Carso hebben wij opnieuw bestatigd, dat de vijand ontplofbare geweerkogels en bommen met stikgas gebruikt.

AANVALLEN UIT DE LUCHT

Berlijn, 28 Juli. — Officieel:

Het Russische vliegstation Lebara op Zerel (bij den ingang der Golf van Riga) is op 27 Juli opnieuw tot tweemaal toe door een eskader onzer watervliegtuigen aangevallen, en wel 's ochtends en des avonds. Ondanks een krachtign tegenweer zijn goede resultaten tegen het station bereikt. Met zekerheid is vastgesteld dat loodsen zijn getroffen en dat er brand is ontstaan. Eén gebouw van het vliegstation is afgebrand.

Weenen, 28 Juli. — Officieel:

Gisterochtend hebben onze smaldeelen zeevliegtuigen de stations en militaire gebouwen van Otranto, Mola di Bari, Giovanazzo en Molfetta met zware en lichte brandbommen zeer doeltreffend bestookt. Te Bari zijn door vele treffers in de stationsgebouwen, fabrieken en 't paleis van den gouverneur groote vernielingen aangericht. Groote branden zijn er waargenomen.

Ondanks hevige beschieting en gevechten met vijandelijke afweervliegtuigen zijn onze smaldeelen onverlet teruggekeerd.

TELEGRAMMEN

Engeland en Amerika

Wolff seint uit de Amerikaansche Hearstbladen een bericht, dat Engeland voornemens is de regeering te Washington verantwoordelijk te stellen voor verliezen, die de Engelsche handel door de Duitsche handelsduikbooten zou kunnen lijden.

Officieele kringen te Washington verklaren, dat de regeering bereid is die verantwoordelijkheid te aanvaarden.

Naar verluidt zal Washington aan de Ententestaten meedeelen, dat zij zich niet gerechtigd acht, te bepalen, dat de «Deutschland» de driemijlsgrens boven water moet afleggen. Het departement van staat heeft bevestigd, dat de omstandigheden een scherpere bewaking van de driemijlsgrens noodig maken, ten einde te zorgen, dat het Amerikaansche zeegebied wordt ontzien.

Te dien einde zijn de kruiser «North Carolina» en twee torpedojagers buiten de Chesapeake-baai gestationneerd.

UIT RUSLAND

De «Tägliche Rundschau» verneemt uit Stockholm dat het sedert eenigen tijd in de Russische pers verspreide bericht over een aftreden van Raumow en zijn vervanging door graaf Bobrinski tot heden nog niet is bevestigd. In Bobrinski zou het Russische kabinet een conservatief lid meer krijgen. Karakteristiek voor het nieuwe kabinet is het dat het geen partijministerie is; alleen Makarow is reactionair, Chwostow is gematigd conservatief. Het aftreden van den minister van onderwijs, dat in Petersburg stellig werd verwacht, schijnt uit te blijven. In hem heeft het ministerie een overtuigd liberalen vertegenwoordiger. Stürmer heeft buiten het partijleven gestaan en heeft veel invloed aan het hof. Het zou verkeerd zijn in hem een fanatiek Duitschhater te zien. Zijn Duitsche naam dwingt hem dit masker op te zetten teneinde elke verdenking van zich af te houden. Deze personen zijn min of meer naar voren geschoven, achter hen staan de eigenlijke leiders der binnen- en buitenlandsche politiek, die zooals prins Andronikow, angstvallig vermijden ambtelijke bedieningen te bekleeden.

Velerlei

— Een telegram uit Washington aan de «Petit Parisien» zegt, dat de nota aan de Engelsche regeering, waarin de Vereenigde Staten protest aanteekenen tegen het plaatsen van Amerikaansche firma's op de zwarte lijst de rechtskwestie onaangeroerd laat. Zij plaatst zich uitsluitend op het standpunt der moraal en der internationale betrekkingen en betrijdt Engeland het morecle recht om Amerikaansche firma's te boycotten op een wijze, die gelijkstaat met een algeheele boycot van de wereldmarkt.

De juridische bestrijding van de zwarte lijst zal in een afzonderlijke nota volgen.

— Van 21 Aug. af mag in Duitschland weder petroleum voor verlichting verkocht worden. Dit was gedurende de zomermaanden verboden.

— In Rijnland is de oogst der nieuwe aardappelen zeer meegevallen; men is er uiterst tevreden, zoowel over het beschot als de kwaliteit.

— In antwoord op een vraag van Malcolm heeft de Engelsche regeering in het Lagerhuis medegedeeld, dat de Turken in den veldtocht aan de Dardanellen slechts 19 officieren en 319 manschappen gevangen hebben gemaakt. Deze getallen kwamen voor op de lijsten die van de Turksche regeering ontvangen zijn.

— Van 21 Augustus af mag in Duitschland weder petroleum voor verlichting verkocht worden. Dit was gedurende de zomermaanden verboden.

— In Rijnland is de oogst der nieuwe aardappelen zeer meegevallen, men is er uiterst tevreden, zoowel over het beschot als de kwaliteit.

— In antwoord op een vraag van Malcolm heeft de Engelsche regeering in het Lagerhuis medegedeeld, dat de Turken in den veldtocht aan de Dardanellen slechts 19 officieren en 319 manschappen gevangen hebben gemaakt. Deze getallen kwamen voor op de lijsten, die van de Turksche regeering ontvangen zijn.

— De kracht, waarmee het Duitsche station voor draadlooze telegrafie, te Nauen, berichten de wereldt inzendt, is volgens de Romeinsche «Secolo» dermate versterkt, dat Nauen alle andere draadlooze tijdingen, behalve nog die van de Eiffeltoren, overstemt. Het gevolg is dat vele stations buiten Europa, die vroeger die officieele berichten der beide strijdende partijen opvingen, b.v. de Italiaansche berichten niet meer kunnen verstaan.

— Een Belgische berichtgever van de «Tijd» meent te kunnen voorspellen dat burgemeester Max, van Brussel, eerlang uit Duitsche gevangenschap in de hoofdstad van België zal terug keeren. Reeds lang is van verschillende zijden bi jhet Duitsche militaire gezag aangedrongen op zijn vrijlating en eerlang is een beslissing, waarschijnlijk in gunstigen zin is te verwachten.

Dezelfde berichtgever meldt, dat de heer Max binnenkort in den adelstand zal worden verheven met den titel: graaf Max van Brussel?

— De reederij van het motorschip «Ida» (de scheepvaartmaatschappij Rotterdam) deelt mede dat de «Ida» Woensdag te Swinemunde is binnengeloopen en na onderzoek door de Duitsche autoriteiten Donderdagochtend weder is vertrokken.

— De Parijsche uitgave van de «New-York Herald» behelst het nog niet nader bevestigde bericht dat de «Deutschland» is vertrokken.

Buitenland

DE KONING VAN DENEMARKEN IN HET WATER GEVALLEN

Toen de koning gisteren van uit het slot Marseliaborg, bij Aarhus, in een kleine zeilboot een uitstapje maakte, bracht een rukwind het vaartuig tot kenteren. De koning redde zich op de boot die drijvende was gebleven. Een aantal personen, kwamen zwemmende en zeilende op de plaats van het ongeval en gelukten er in met de hulp van den koning het vaartuig aan land te brengen, vanwaar de koning per motorboot naar het slot Marseliaborg terugvoer. Het ongeval en het lange oponthoud in het water hebben den koning geenerlei ongemak veroorzaakt.

VERDAGING VAN DE TWEEDE KAMER IN NEDERLAND

De Tweede Kamer heeft een wetsontwerp aangaande de levensmiddelenverdeeling aangenomen, en verder een krediet van 20 millioen gulden voor de verstrekking van levensmiddelen en een krediet voor andere uitgaven die in verband staan met de crisis gestemd. Daarna heeft de Kamer zich verdaagd.

HET PANAMAKANAAL IN GEVAAR

«Financial Times» meldt dat men in de Engelsche ingenieurskringen de overtuiging koesterd dat het Panamakanaal, waarvoor 500 millioen dollar uitgegeven werden, ten ondergang gedoemd is. De Vereenigde Staten zouden dit feit binnen eenige maanden moeten toegeven. De moeilijkheden zijn ontstaan in Culebradoorgraving, die zeer moerassig is; hoe meer er begagerd wordt hoe moerassiger dat gedeelte van het kanaal wordt.

Binnenland

UIT GENT

Val. — Donderdagavond rond 8 uur, is de 6-jarige Jan Croock, wonende Prinsenstraat, 6, in de ouderlijke woning door een glazen afdak gevallen en werd licht gewond.

Apothekersgilde Gent. — Van dienst op Zondag 30 Juli: voor Gent, Dok, Dampoort en St-Amandsberg, de heer Van Bockstaele, Dampoortstraat. Voor Ledeberg en Gentbrugge, de heer Gacons, Kerkstraat, 34, Ledeberg.

Beschermkomiteit der tijdelijke uitwijkelingen van Oost-Vlaanderen, te Gent. — De bureelen van het Beschermkomiteit der Tijdelijke Uitwijkelingen en van het «Verbond der Franschmansgilden» zijn overgebracht van de Hofstraat, 65, naar de Peperstraat, 2, Gent.

Koepokinentingen. — Het Kollege van van burgemeester en schepenen brengt ter kennis van het publiek dat er Maandagnamiddag te zes ure stipt, kostelooze koepokinentingen zullen gedaan worden in het Bestendig Policiebureel, Pouillemarkt.

Rechtbanken. — Voor juweelen diefte gepleegd ten nadeele van M. Verbruggen van Gent, krijgt De Muynck Leopold 2 maal 4 maand gevang. Voor verheling, Van Hoecke Donat, 4 maand en 26 fr. en Pauwels Jan 6 maand en 26 fr.

De Muynck Leopold, voor juweelendiefte ten nadeele van Verhelst, 4 maand; voor verheling Pauwels Jan 6 maand en 26 fr.

— Blondeau Nicolaas, van Ledeberg, die een spaarboek van 243 fr. stal ten nadeele van Dhondt, wordt verwezen tot 4 maand; voor verheling krijgt Van Hoecke Donatus, van Gent, 3 maand.

Verkoop van nieuwe aardappelen. — De stedelijke aardappeldienst deelt mede: De stedelijke Aardappeldienst over wat aardappelen beschikkend, zonder zeker te zijn noch van de hoeveelheid die zal aankomen, noch van de dagen van aankomst, ziet zich verplicht de volgende schikkingen tot regeling van den verkoop te nemen: 1. Groote of kleine aardappelen zullen aan de winkeliers geleverd worden zonder verantwoordelijkheid voor den Dienst; 2. Groote of kleine aardappelen worden voorloopig verkocht aan de inwoners tegen fr. 0.20 den kilo; 3. De winkeliers betalen voorloopig aan de stad fr. 0.18 den kilo aan den wagon. Al de kosten van wagon op wagen en van vervoer naar hunnen winkel zijn ten laste van de winkeliers; 4. De winkeliers zullen de aardappelen verkoopen aan de inwoners die gewoonlijk hun rantsoen bij hen kochten. Deze inwoners kunnen slechts koopen: 1/2 kilo per hoofd. Daartoe moeten zij hunne aardappelbons aanbieden. De winkeliers zullen die bons aan den kooper teruggeven, nadat zij ze met een duidelijk merk geteekend hebben. Dit merk zou moeten zijn: voorletters van den voornaam en familienaam van den winkelier, met den verkorten datum van de aflevering.

De inwoners die geene aardappelbons hebben, maar eene nieuwe kaart, in de laatste dagen ontvingen, in den Ham 8, kunnen met die kaart hunne aankoopen doen en op die kaart moet de winkelier ook teekenen.

De verkoop zal zooveel mogelijk geregeld worden voor geheele politiewijken, maar als er geene voldoende aardappelen toekomen, zou het kunnen voorvallen: 1. dat alle wijken niet gediend worden ineens en 2. dat zelfs, van een zekere wijk, maar een deel bediend wordt. Deze worden dan de eerste bediend, bij nieuwe aankomst van aardappelen.

Verdeeling van boter. — De Stedelijke Bevoorradingsdienst deelt mede: Te rekenen van den 29 dezer geschiedt de verdeeling der boter alle Woens- en Zaterdagen van elke week (van 9 tot 1 en van 3 tot 6 ure) in de lokalen van den Stedelijken Winkel, n. 5, Sint-Augustijnenkaai, n. 3. De verdeeling zal geschieden op vertoon der gezinskaart van den Stedelijken Bevoorradingsdienst en zal 250 grammen per kaart bedragen. De nummers der kaarten welke aan de verdeeling deelnemen zullen bekend gemaakt worden, en alleenlijk de personen, drager zijnde dezer kaarten kunnen bediend worden.

Daar de hoeveelheid beschikbare boer beperkt is en van de eene verdeeling tot de andere kan veranderen, wordt er een dringende oproep gericht tot de welwillendheid van het publiek, drager van niet aangeduide kaarten, om niet nutteloos in de nabijheid van het verkooplokaal te vertoeven. Prijs der boter: 1.15 fr. het rantsoen.

Bericht aan de bakkers en aan de ondersteunden. — Het stedelijk Werk der Voeding meldt: Van heden af wordt aan de ondersteunden overhandigd: Bruine bons, goed voor 50 centiemen brood; roode bons, goed voor drie brooden (1.20 fr.); witte bons, goed voor één brood (40 centiemen); groene bons, goed voor één half brood (20 centiemen).

De bons dragen op den voorkant den stempel van het Stedelijk Werk der Voeding; de witte daarenboven op de achterzijde een kleinen stempel met een leeuw en het woord «Gand».

Andere bons zijn niet meer geldig.

Nationaal Hulp- en Voedingskomiteit. — Verkoop van meel. — Sedert 25 Juni laatstleden werd het broodrantsoen vastgesteld op 3 brooden van minstens 925 gram per persoon en per week. Op 3 dezer maand werd aan de bakkers toegelaten aan hunne klanten 650 gram meel af te staan voor ieder niet verbruikt brood. Ten einde dien verkoop van meel te regelen, en daarover alle misverstand tusschen bakker en klant te voorkomen, is er besloten, dat hij het derde van het rantsoen niet mag overschrijden, 't is te zeggen, dat ieder persoon wekelijks niet meer dan 650 gram meel van den bakker kan eischen. (650 gram meel — 1 brood van 925 gr. — 1/3 rantsoen.)

Anderzijds moet het wel begrepen zijn dat het meel moet afgehaald worden in den loop der week gedurende dewelke het vervangen brood niet verbruikt is. De bakkers zijn dus eenerzijds verplicht binnen den hooger bepaalden tijd aan de klanten meel af te leveren in de vastgestelde verhouding, maar anderzijds mogen de klanten geen aanspraak maken op het meel dat het rantsoen van vorige weken zou moeten volledigen.

(Het is niet 0.35 fr. per rantsoen meel, zooals het gisteren verkeerdelijk gemeld werd, maar 0.33 fr.)

Nieuws uit Brussel

DIEFSTAL IN 'T VOEDINGSKOMITEIT. — Sedert eenigen tijd stelde men vast dat in de kantien der Voglerstraat, te Schaarbeek, allerlei waren verdwenen, zonder dat men erin gelukte de dader te ontdekken, ondanks de strengste bewaking. Intusschen had hulpagent Van den Berghe vernomen dat de dief des nachts over de grillie der school kroop en aldus in de kantien geraakte. Eergisteren legde hij zich op loer, en zag den dief rond 3 ure 's morgens de kantien binnentrekken. Geduldig wachtte de pakkeman tot hij er weer uitkwam, wat slechts rond 5 ure gebeurde, toen de portierster de voordeur geopend had. De agent greep den kerel bij den kraag en bracht hem naar 't kommissariaat, waar men hem dadelijk herkende als zekere X..., uit de Vleugelstraat. Hij had een pak met 10 kilos rijst gestolen, en te zijnent ontdekte men een heele... voedingskantien! Proces-verbaal werd opgemaakt, en de hulpagent Van den Berghe werd gelukgewenscht door zijne oversten.

MISBRUIKEN. — Nu iedereen een rantsoen aardappelen bekomt, en er moeilijk meer te bekomen is dan die 300 gram, was het wel te verwachten dat er in deze misbruiken zouden gebeuren; en dat zekere lieden allerlei middelen zouden aanwenden om hun rantsoen te vergrooten.

En inderdaad, men heeft talrijke bezoekers van de Goedkoope Spijshuizen geknipt die er in gelukt waren hun rantsoen van 300 gram te bekomen in de Voedingsmagazijnen. Daar zij reeds zulk rantsoen bekomen in de Spijshuizen die daarvoor de noodige aardappelen ontvingen, begaan die personen eene aftruggelarij, volgens de opvatting der overheden en werden zij voor het gerecht gedaagd. Tevens wordt een oproep gedaan tot de deelhebbenden der Goedkoope Spijshuizen om hen te waarschuwen dat zij tegelijkertijd geen kaart voor de aardappelbedeeling mogen bezitten, daar zij zich aldus blootstellen alle rantsoen te verliezen. Zij die hunne kaart nu zullen afgeven zullen niet vervolgd worden.

ONZE GESNEUVELDEN. — Op het kerkhof van Evere werd een gedeelte eener nog vrije plaats voorbehouden aan de gesneuvelde Belgische soldaten. Bloemenperken werden aangelegd, rond de grafsteden, en aan het laatste rustoord dier jonge lieden werd alle mogelijke zorg besteed.

Men heeft nu echter besloten heel het vrije plein voor dit doeleinde aan te wenden, en men is reeds volop bezig decoratieve bloementooi aan te brengen, met een groot motief in 't midden. Zoo zal heel de graszode een prachtig geheel vormen, waar binnen eenige weken de natuur weelderig het hare zal hebben bijgebracht om de rustplaats dezer Belgische gesneuvelden te sieren, in afwachting dat de tijd gekome zij waarop de stad Brussel aldaar het grootsche monument zal doen oprichten dat zij, onzen gesneuvelden ter eer, ontworpen heeft.

KLEINE BERICHTEN. — De overheid heeft besloten in 't kort nieuwe medaliën af te leveren voor de honden; deze medalietjes zijn verplichtend en aan den halsband vast te hechten.

— Vrijdag 4 Oogst, te 5 1/2 u., wordt te Jette de aanbesteding gedaan van een dak over de open speelplaats der school uit de Ganshorenstraat; uitgaven geschat op 8.869 frank.

Tegen het Vlaamsche Volk

Booze luim... en historische dwaasheden

Het *Belgisch Dagblad* lucht zijn booze luim omdat de Vlamingen van Antwerpen de stoutmoedigheid zoover hebben gedreven, dat zij, naar vrome gewoonte, bloemen neerlegden op de graven van hunne groote dooden: H. Conscience en P. Benoit.

Naar zijn meenen, mochten wij dat niet doen. Aan de Hollanders tracht het wijs te maken hoe wij, zoo doende, 11 Julidag.. ontwijd hebben. En daar het ons, om ik weet niet wat reden, het recht ontzegd, om onze groote dooden te gedenken, schrijft het: *Het is noodig dat wij tegen de ontwijding van den 11en Juli van Conscience en Benoit, door die romantische fanatici protest aanteekenen.* (*Belg. Dagbl.*, 17-7-16.)

Zijn booze luim verwart zijn denkvermogen. Zijn haat tegen de flaminganten van alhier, die, der traditie getrouw, den strijd voor het goede Recht voortzetten, in tegenstelling met de zich Vlaamschgezind-noemenden van het *Belgisch Dagblad*, die der traditie ontrouw werden en het volksbelang zijn afgevallen, maakt het bitter en doet het ongerijmdheden zeggen, die menig Hollander verwonderd over zooveel gebrek aan kennis en geschiedkundig doorzicht, moeten van sprakeloze verbazing doen lachen.

De Vlaamsche zaak is geen persoon of geen partij, doceert het. Overschot van gelijk heeft het; maar tevens groote reden om te zwijgen, omdat het aan de traditie van die zaak ontrouw werd.

Bewonderenswaardig van historisch inzicht zijn zinnen als deze:

Door den slag van Kortrijk werd het latere België verwekt.

... den Ruwaard van Vlaanderen, een vriend van Engeland...

België zou dan door de nederlaag van de Franschen, ten jare 1302, verwekt zijn...

Vriend van Engeland staat er, waarschijnlijk om lief te zijn tegenover deze zeer toevallige bondgenoot van België. Hoe onkiesch is het dan niet dien anderen bondgenoot, Frankrijk, er aan te herinneren hoe precies door zijn nederlaag onder den Vlaamschen «goeden dag» het België van thans kon verwekt worden. Wat een geluk, dat de lui van toen geen franskiljons waren... Zoo min als nu, niet? Zonder hen, had België nooit bestaan, omdat Frankrijk een roofstaat was die er altijd op geloerd heeft Vlaanderen en België met geweld of anderszins in te palmen.

En Jacob van Artevelde!... Daar mochten wij in geen deel aan raken. Maar denk eens na. Waarom was hij de held en de roem van ons land? *Omdat hij het volksbelang boven het regeeringsbelang heeft geplaatst en meer zijn volk dan zijn regeering heeft gediend. Omdat hij in den grooten strijd van toen, groot is geweest als die tijd en zich boven alle persoonlijke berekening stellend niet vroeg wat den graaf het beste, maar het volk van Vlaanderen het voordeeligst was.*

Evenals nu was Vlaanderen verdeeld; er waren twee richtingen, die van den graaf, Lodewijk van Nevers, gesteund door de aristokratie, en die van het volk. Maar toen de graaf zelf aan Van Artevelde vroeg om hem te steunen, met hem moetend rekenen om de groote macht waarover hij beschikte, klonk het antwoord: *Heer, ik zal doen wat ik voor het geluk van het volk en het heele land beloofd heb te doen. Niets zal mij doen terugschrikken als het Gode belieft.* (Froissart uit het hoofd nagesproken.) En zoo werd alles geplaatst op *zijne* plaats: Regeering en Volk en bewezen hoe vóór alle regeeringsbelang het volksbelang gaat. Evenals nu waren er toen mannen, later werden ze moordenaars, die Van Artevelde van verraad beschuldigden en meermalen was zijn leven in gevaar. Ook die tijden doen zich thans voor. Maar, als een zinnebeeld van ware en goedbegrepen vaderlandsliefde staat de Ruwaard va Vlaanderen in de geschiedenis, terwijl zij voor zijne belagers, zijne moordenaars, niets heeft dan woorden van afkeuring en schande...

GEO.

— In de Miniemenstraat was het deze week feest; de echtelingen Clais-De Roy vierden hun gouden bruiloft. De man werd geboren in 1831, de vrouw in 1837, beiden te Brussel. De oudjes zijn nog kloek en gezond.

— Een dergelijk feest had plaats in de Ruysbroekstraat, waar het de echtelingen Lamine-Vanderlise waren die hun 50-jarige echtverbintens herdachten.

— En in 't Radijsstraatje «was 't uuk fiest veu ne gave jubelée»: daar waren het de echtelingen Van Hamme-Herrebosch, beiden alhier geboren, en wier huwelijk in 1860 ingezegend werd. Daar werd een flikker geslagen niet alleen door de geburen van «'t struitche», doch ook door de lustige oudjes die er nog 'nen «avant-deux» op riskeerden!

— Op Zondag 6 Oogst zal op het Karreveld een groot sportfeest worden ingericht voor de openbare liefdadigheid.

— Woensdag morgend, te 11 ure, werd in de kerk van 't Begijnhof, een dienst gecelebreerd ter gedachtenis van G. A. Demeine, onderofficier bij het 1e jagers te voet, geboren te Brussel in 1896, gesneuveld op het slagveld, begraven te Adinkerke, waar reeds zoovele Vlaamsche jongens in de moederaarde rusten.

Stadsnieuws

Laffe daad. — Op 27 dezer, rond 11 ure 's avonds, ontstond er eensklaps twist tusschen de genaamde A. J... en haar geliefde, de genaamde J. V..., op hunne kamer der Lammekensstraat. Op zeker oogenblik wierp het meisje met vitriool naar het hoofd van haren minnaar. Deze werd getroffen aan wang en oogleden; zijn toestand baart echter geen zorg.

Inbrekers aan 't werk. — Tusschen 21 Juli en eergisteren zijn onbekende dieven bij middel van valsche sleutels in 't onbewoonde huis n. 49, Walvischstraat, gedrongen en hebben er ten nadeele van den heer Koln, die nog in Nederland verblijft, eene heele partij zilverwerk en beddegoed gestolen.

De schelmen zijn tot nu toe onbekend gebleven, doch worden naarstig opgezocht.

Aftruggelarij. — In het celgevang werd gisteren een zekere V. d. E... ter beschikking van den heer Prokureur des Konings opgesloten. Het heerschap was zonder vaste woonst, en had aftruggelarijen gepleegd ten beloope van 2000 fr. Hij zal ook moeten terechtstaan voor bedreigingen geuit tegen de politie.

Boterkwestie. — Tegen een boer van Oostmalle en twee van Calmphout werd gisteren bestuurlijke aktie gesteld wegens inbreuk op de verordening nopens den maximumprijs der boter. Hunne boter werd gedeeltelijk ten politiebureele verkocht tegen 5.40 fr.

Flink antwoord. — Een zeker boterverkoopster, M. K..., die Vrijdag l.l. met haar goedje de markt verliet om de boter niet voor den vastgestelden prijs te moeten verkoopen, werd op den hoek der Handelslei en Vondelstraat door het volk aangevallen. Op zeker oogenblik kon het vrouwtje vaststellen dat te haren nadeele ongeveer 30 kilos boter gestolen werden.

Hetzelfde lot onderging een zekere G..., van Heyst-op-den-Berg, ten wiens nadeele 100 eieren werden ontvreemd, omdat de vent ze voor 26 centiem wou verkoopen.

Rijwiel gestolen. — Gisteren namiddag werd ten nadeele van Van den Bergh, Arendstraat, 26, een zwart verlakt rijwiel in de herberg Hesseplein, 25, door onbekende schelmen gestolen.

De daders worden ijverig opgezocht.

Geboorte. — Wij vernemen met genoegen dat den heer en Mev. Dr Ant. Picard een zoontje geboren is, dat den mooien naam Marnix zal dragen.

Moeder en kind bevinden zich in voortreffelijke gezondheid.

Wij bieden aan de Vlaamschgezinde familie Picard onze hartelijkste gelukwenschen aan.

Kleedingwerk en Hulpkas der Behoeftige blinden (lokaal « Elderado ». Van Wesenbekestraat, 10). — Dinsdag 1 Augustus, om 7 uur, algemeene vergadering voor al de leden. Belangrijke mededeeling.

Zwemdok van Antwerpen. — Warmtegesteldheid van het water. Waarneming van 29 Juli 1916: 's morgens om 7 uur, 19 centigr.; 's middags, 20 centigraden.

Gift. — De heer J. De Vos heeft vanwege de Gasmaatschappij eene gift van honderd frank ontvangen voor de Armenkas des Burgemeesters.

Weerkundige opgaven. — Luchtdrukking 766.7 m/m (gemiddeld); warmtegraad vanaf 10.0° tot 21.3°; vochtigheidscijfer 73 (gemiddeld getal); hoogte van het gevallen water ongeveer 1.2 m/m per dag.

Tentoonstelling van vrouwenhandarbeid. — Het inrichtingskomiteit brengt ter kennis der damen en juffers, die zouden wenschen ten toon te stellen, dat heden voormiddag, van 11 tot 2 uur (Torenuur), de ten toon te stellen voorwerpen zullen in ontvangst genomen worden in de benedenzaal van de General Buildings, Meirplaats, 14. Niemand zal voorzeker nalaten een of ander in te leveren.

UIT BORGERHOUT. — Diefstallen. — Het stelen van veldvruchten is dit jaar zoo erg niet als verleden jaar. De belanghebbenden houden goed de wacht. Op sommige plaatsen nochtans, zelfs in het Park van Borgerhout, wordt er over geklaagd. In het Park zou het toezicht echter zoodanig moeten ingericht zijn, dat het stelen van plantjes daar gansch onmogelijk zou wezen. Want tusschen nemen en stelen maken vele lieden geen verschil.

MERKSEM. — Liederavonden voor het Volk. — Maandag, te 8 uur (Torenuur), aanleering van Vlaamsche liederen, in de groote zaal « Victoria », Bredabaan, 382.

Al wie de vorige zeer welgelukte herhalingen heeft bijgewoond, zal stellig ook ditmaal aanwezig willen zijn en nog vrienden en kennissen meêbrengen. Het getal werkloozen zal eveneens aangroeien, want het was die menschen aan te zien, hoeveel genot zij bij het hooren en het meêzingen onzer schoone liederen hebben gesmaakt.

Men mag dus weêr veel volk in de Victoriazaal verwachten.

De toegang, zooals men weet, is vrij en gansch kosteloos.

— Heden avond, te 8 uur (Torenuur), vergaderen de leden der Groeningerwacht in hun lokaal « Victoria », Bredabaan, 382.

Anciens Etablissements Louis De Naeyer

à WILLEBROECK

(Naamlooze Vennootschap)

Opvolgers van de Firma

Vve LOUIS DE NAEYER & Cie

De heeren aandeelhouders worden bijeengeroepen ter gewone algemeene vergadering die zal gehouden worden te Brussel, Schildknaapstraat, 48, op **Dinsdag 8 Augustus 1916**, te **11 uur** des morgens.

DAGORDE:

1°) Verslagen;
2°) Balans;
3°) Ontlasting aan beheerders en kommissarissen;
4°) Bepaling der dividenden;
5°) Statutaire benoemingen.

Om op de Vergadering te worden toegelaten, moeten de heeren bezitters van aandeelen aan drager zich gedragen volgens art. 40 der standregels, behelzend dat zij een certificaat moeten voorleggen waardoor wordt vastgesteld dat die aandeelen gedeponeerd zijn ten minste **vijf** vrije dagen vóór de Vergadering ten maatschappelijken zetel of bij een der bankiers, aan te duiden in de oproepingsberichten.

De titels kunnen gedeponeerd worden:
Bij de Société Générale de Belgique, 3, Berg van het Park, Brussel;
Bij de Banque Générale de Liège, te Luik;
Bij de Banque d'Anvers, te Antwerpen;
Bij de Banque Centrale de la Dendre, te Dendermonde en te Aalst.

Art. 41. — De volmachten moeten neergelegd worden ten maatschappelijken zetel, ten minste **drie** vrije dagen vóór het tijdstip waarop de Vergadering is bepaald. 1835

Eene Vakschool en een Te Huis voor Bakkers

Brood is het voornaamste voedingsmiddel van den mensch. Het broodbakken zou dus de meest verzorgde, de best gekende, de zorgvuldigst bestudeerde der nijverheden moeten zijn. En toch, als men moest onderzoeken hoevele bakkers wezenlijk grondig hun beroep tot in de minste bijzonderheden kennen, zou men tot een weinig verheugenden uitslag komen. Dit is trouwens ook in zekere mate met andere beroepen het geval.

Wij hebben scholen voor allerlei handwerk; er zijn prijskampen voor vakkunde in allerlei stielen. Het slachten en stuksnijden van dieren, zoowel als het haarsnijden en barbieren heeft zijne gediplomeerde specialisten. Wie heeft veel gehoord van een wedstrijd in het goed en degelijk bakken van het voornaamste element van ons levensonderhoud?

In de laatste jaren werd veel gedaan op gebied van voorzorg en wetgeving voor neringen en ambachten. Bijzondere personen en openbare besturen legden een loffelijken ijver aan den dag; vele kongressen werden gehouden; er werd beraadslaagd; kommissies werden aangesteld; karrevrachten boeken werden uitgegeven; zeer ingewikkelde en weinig doelmatige wetten werden gestemd; er heerschte eene drukte van belang in zake ambachtsbescherming; er werd zelfs bij het Ministerie van Handel en Nijverheid een afzonderlijk departement voor Neringen en Ambachten ingericht. De goede wil was overvloedig aanwezig, doch de uitslagen waren nul, omdat men vergat bij al de theorickers ook de mannen van de praktijk te voegen, die het woord in daden overzetten.

Waar deze mannen konden aan het werk gaan, daar bleven de praktische resultaten niet uit. Maar, als dat ook het geval was met zekere beroepen of nijverheden, het bijzonderste beroep van alle, dat het voornaamste element van voeding moet bewerken, het **broodbakkersbedrijf**, bleef op zijn oud en verouderd standpunt staan. Er is voor het bedrijf van den bakker in zake vorming en opleiding weinig of niets gedaan. Vandaar dat er onder de menschen nog al licht geklaagd wordt over den bakker, die nu eens te bleek, te bruin, te droog of te plat brood levert.

Dan wordt wel eens herinnerd aan de oude spreuk:

Goed gebakken en niet verbrand
Is naar ieder zijnen tand...

En dan wordt gemopperd, gejammerd, maar er wordt niet onderzocht of de bakker wel geleerd heeft goed de gisting te verzorgen, goed te bakken en niet te verbranden wat hij in zijnen oven schiet...

Inderdaad, het brood van den bakker is niet altijd wat het zou kunnen zijn; de menschen klagen en gaan naar de groote broodfabrieken waar, naar zij meenen, het brood beter en goedkooper is. Dat moge waar zijn in schijn, in werkelijkheid is het heel anders. Fabrieksbrood wordt veel heeter gebakken, blijft minder lang in den oven en is van binnen nog plat als het er wordt uitgehaald. Het water dat er niet uitgebakken is wordt ook als brood betaald, ofschoon het 's anderendaags is uitgedampt; als de verbruikers allen eene weegschaal in huis hadden, om het brood na te wegen, dan zouden zij ondervinden dat het brood van den eigenlijken bakker goedkooper is dan dat van de broodfabrieken. De ovens der groote broodfabrieken zijn doorgaans grootendeels in ijzer gebouwd en de ondervinding heeft geleerd dat een goede bakoven in steen moet gemaakt zijn.

Nu rijzen andere vragen: waarom kan niet iedere bakker, die goed meel te verwerken krijgt, van dit meel zuiver, smakelijk, gezond brood bakken? Waarom zien vele bakkers er uit zoo wit als hun brood? Waarom ademen zij in hunne werkplaats eene lucht in, die hen te vroegtijdig naar 't kerkhof brengt? Waarom stopt hun bedrijf soms plotseling, als zij met machienen werken? Waarom?...

Men zou de waaroms kunnen vermenigvuldigen, en het eenige antwoord zou steeds moeten wezen: « omdat de bakkers, over het algemeen gesproken, hunnen stiel niet behoorlijk genoeg leeren, hem dus ook niet grondig kennen, niet beseffen van welk hoog belang het is voor hen en hunne medeburgers, zich van alles op de hoogte te houden van wat hun vak aanbelangt.

Misschien bestaat er onder de gasten wel goede wil om zich verder te ontwikkelen, doch daartoe ontbreekt de gelegenheid... of beter, de gelegenheid ontbrak tot hiertoe, want eerlang zal te Antwerpen eene instelling tot stand komen, die te danken zal zijn aan het initiatief van den heer De Beukelaer, den gekenden koekskensbakker uit de Lange Kievitstraat, en die eene volledige **vakschool** benevens een **tehuis voor bakkers** zal omvatten.

Wij zijn overtuigd dat deze poging om alweer iets tot stand te brengen dat nuttig en heilzaam is voor 't algemeen, overal onvoorwaardelijk goedkeuring en blijde instemming vinden zal.

De Vakschool

Wat de Vakschool zelve betreft, daar zal door bekwame en ervaren leermeesters aan de bakkers worden geleerd, theoretisch en praktisch, wat zij weten moeten om deugdelijk brood te bakken. Zij zullen leeren wat goed meel is, en hoe zij daarmede moeten omgaan; hoe zij, zonder scheikundige te zijn, grondstoffen enz. goed moeten kunnen beoordeelen; het watergehalte van het meel vaststellen, de gistsoorten kennen, weten wat gisting is, hoe zij ontstaat, waartoe zij dient; de bakker moet weten waarom hij zout in het deeg doet en hoeveel; hij moet krenten, rozijnen enz. kunnen beoordeelen; hij moet weten welke de beste ovens zijn, hoe die gebouwd en gestookt moeten worden en hoe lang.

Verder moet de bakker, zonder daarom werktuigkundige te zijn, weten hoe zijne machienen zijn samengesteld; hij moet ze kunnen smeren zonder dat een druppeltje olie met het deeg in aanraking komt, hij moet, als hij electro- of gasmotoren bezigt, die machienen weten te drijven en ook, zoo noodig, te herstellen als er een ongeval plaats heeft. Dat is te noodzakelijker, daar de bakker zijn bedrijf begint als de meeste andere stielmannen nog tusschen de lakens liggen, waar zij, vooral bij winterweer, niet gaarne van tusschen uit komen.

Hij moet ook de inrichting eener moderne bakkerij leeren kennen, het vooren nadeel weten van allerlei nieuwigheden, die zekere zoogezegde verouderde dingen heeten te vervangen, weten, bij voorbeeld, dat in eene bakkerij gleisteentjes en olieverfschildering dienen geweerd te worden. Gleisteentjes vooral zijn in vele bakkerijen aangebracht «omdat het zoo proper is»; de bakker weet niet altijd dat deze steentjes beletten dat de dampen welke voortkomen van de gisting van deeg en brood, in de muren dringen en hij met die dampen, als ze niet in de muren dringen kunnen, een doodend koolzuur inademt, terwijl de noodige zuurstof uit de lucht zeldzamer wordt in zijne werkplaats. In een woord, hij moet gansch zijn vak in al zijne groote en kleine bijzonderheden leeren kennen en dat is het wat de Vakschool beoogt. Tevens zal ook onderwijs worden gegeven in wetgeving en boekhouding; de bakker moet ook weten hoe het met zijne zaken staat: wie zijn toestand niet volkomen beheerscht gaat ten gronde. De Vakschool zal goede vakmannen en tevens verstandige zakenmannen vormen; het eene volledigt het andere.

Het « Tehuis voor Bakkers »

of beter gezegd voor bakkersgasten, heeft eene hoog menschlievende bedoeling en gaat uit van eene groote kennis van zeden en gewoonten eigen aan den bakkersstiel en zijne beoefenaars in het algemeen. Negen tienden der bakkersgasten zijn buitenjongens, gewoonlijk niet zeer zwaar van onderwijs. Zij komen bij den bakker om met de broodkar de klanten af te rijden. Met 'nen greep en 'nen kneep leeren zij wat van den stiel, tot zij later in de bakkerij mogen blijven werken. Zoo leeren zij praktisch veel verkeerds, theoretisch niemandal. — Het loon is gewoonlijk zeer klein in verhouding met het lastige werk. De aard van den stiel brengt mee dat al wie in de bakkerij werkt doorgaans nog al kort van stof is; de haast waarmee het werk moet gebeuren is daaraan niet vreemd. Tusschen baas en gast of onder gasten onderling rijst er nogal licht een geschil op dat gewoonlijk geslecht wordt met doorzending. Doorgaans wonen de gasten bij den baas in. Eens buiten post, moet de bakkersgast zijn intrek nemen in een logement, meestal eene herberg, tot hij weer werk gevonden heeft. Hij leeft zijne weinige spaarpenningen op, en dan?... Dan is de ellende daar met haren noodlottigen nasleep.

Die ellende voorkomen, de jonge bakkersgasten helpen en bijstaan, is het doel van het « Te Huis », waar zij een behoorlijk, deftig onderkomen zullen vinden, op voorwaarde zich niet te bezondigen aan het ellendig drankmisbruik. — Zij zullen in het « Te Huis » zoolang kosteloos kunnen slapen, mits eigen kost te doen, tot zij een nieuwen patroon gevonden hebben, of de bakkersbaas hen daar komt vinden. Er zal tevens gezorgd worden voor hunne zedelijke ontwikkeling die hen, met grondige vakkennis, in staat moet stellen zich hooger op te werken.

Men denke nu niet dat het hier een doodgewoon ontwerp betreft; neen: het « **Te Huis voor Bakkers** » werd door de N. V. De Beukelaer's Fabrieken reeds aangekocht in de lange Kievitstraat; aan de plaatselijke inrichting wordt reeds ijverig gewerkt; toch zullen er nog eenige weken verloopen, eer alles in regel komt.

In de Vakschool zullen de lessen niet alleen theoretisch zijn: al de machienen en gereedschappen, die bij het bakkersbedrijf behooren, zullen daar tegenwoordig zijn, als daar zijn: ovens, deeg-, kneed- en verdeelmachienen, drijfwerken, enz. enz. Een klein laboratorium zal voorzien in hetgeen nuttig kan zijn voor de praktische bewerking.

De lessen in de school zullen tegen den avond worden gegeven, opdat de bakkers goede gelegenheid zouden vinden om dezelve te volgen. Als het noodig mocht blijken, zullen er ook binst den dag lessen worden gegeven.

En, daar alles wat de heer De Beukelaer aanvat een kompleet geheel vormt, zoo is hier ook gedacht aan het onmisbaar bijvak der bakkerij, namelijk: de oprichting van eenen kleinen molen nevens de vakschool. Zoo zullen de bakkers, benevens hun vak in al zijne bijzonderheden, ook het vak der maalderij van nabij leeren kennen. De beroepsbakkers in staat stellen om met den steeds vooruitstrevenden vooruitgang mee te gaan, is hen tevens het middel aan de hand doen om zegevierend het hoofd te bieden aan de groote nijverheid, aan de broodfabricken.

De Antwerpsche bevolkiug, welke goed brood steeds op prijs stelt, zal den ontwerpers dier nuttige instelling ten hoogste dankbaar zijn.

De N. V. De Beukelaer's Fabricken, lange Kievitstraat, 117, Antwerpen, komen gaarne van nu af in betrekking met al wie over de Vakschool inlichtingen verlangt te geven, met leermeesters voor de leergangen enz. en ook met machienbouwers, welke daar eene prachtige demonstratiezaal zouden vinden.

Beursoverzicht

BRUSSEL, 28 JULI 1916

Centre du Donetz 145; Centre Jumet 1897 1/2; Charb. Belges 372 1/2; Est de Liége 955; kap. Grand-Buisson 2150; genot. 1650; Grand'Machines 1575; Hainaut 478 1/4; div. Laura 670 k.; Monceau-Bayemont 210; Petit-Try 1287 1/2; Chevalières à Dour 1425; Willem Sophia 592 1/2; Bernissart 390; Bonne-Fin 945; Bonnier 690; Grand Mambourg 55; Horm et Wasmes 8075; La Haye 410; Mariage 1960; Renaix 2100; Maireux 1660; Mineie 450; Petite Bacnure 1500.

Rentën en loten onveranderd.

Economiques 4% 475; Livourne 4% 415; Toscans 5% 460; Tôleries de Konstantinowka 465; Ouest de Mons 5% 485; Glaces d'Auvelais 450; Grosnyi obl. 470; div. Banque Coloniale 6 3/4; kap. Outre-Mer 470; Caisse de Reports 1330; div. Outre-Mer 102 1/2; Reserve aand. 6050; Crédit Nat. Ind. pref. 276; gew. 271; stichter 4400; Grands-Lacs 257; kap. Buenos-Ayres 93 1/2; genot. Caire 505; kap. Tientsin 750; Entreprise de Travaux 142 1/2; genot. Odessa 450; Tr. et Electr. en Russie kap. 150; div. 90; kap. Thirian 305; Aumetz 705; Cockerill nieuwe 1192 1/2; Ougrée 980; Monceau-St-Fiacre 200; gew. Sambre-et-Moselle 202 1/2; Wattelar 60; div. 28 1/2; Winoqz 51; Prod. Chim. d'Odessa gew. 80; Kasai 68; Katanga 2180; kap. Union Minière 1215; Tanganyika 72; Lacourt 365; Hévéa 145; Gastuche 140; pref. Grosnyi 2905; kap. Sucr. Européenne 35; stichter 26 1/4; Sucreries St-Jean 47 kap.; stichter 50; Rajah 762 1/2; Lujar 620; Barcelone 65; Bacalan 180; Taganrog 405.

Brievenbus

A. Dewael. — Vriendelijk verzoek u in betrekking te stellen met den heer leeraar E. Neeckx, Tyroolstraat, 107, Brussel.

Rechterlijk Nieuws

't Is schande, zoo'n schoon schaap te scheren...

Ge kent het volksspreukje, niet waar? In het geval waar hier sprake van is, werd het schaap niet slechts geschoren maar geslacht en het vleesch aan den haak gebracht...

Het schaap was eigenlijk te Contich gestolen. Zekere De H... wordt van den diefstal beticht. Hij laat zich niet ter rechtbank zien. Hij zou dan het dier bij den slachter-herbergier P..., gebracht en het hem verkocht hebben voor 80 frank. P.. had het dan een... schaapje minder gemaakt, en in zijnen kelder gelegd hebben, doch nadat een klacht was ingebracht door den eigenaar, het naar zijnen zolder verhuisd te hebben, waar het ontdekt werd door den kommissaris. En P... wordt vervolgd voor verheling.

Advokaat Wouters verdedigt hem.

Hij pleit, volgens de verklaringen van zijnen kliënt, dat op zekeren nacht, een koopman die verscheidene dieren op voet ter markt van Lier gekocht had, bij hem kwam aankloppen en hem zeide:

— Dit schaap is onderweg ziek geworden; ik kan er niet verder meer mede. Wilt gij het koopen?

En dat dan P..., die geen vermoeden had van diefstal, het zaakje had afgedaan; dat J... die sinds lange jaren zijn bedrijf op onbesproken wijze uitoefent, en nooit voor oneerlijkheid vervolgd werd, moet aanzien worden als hebbende te goeder trouw gehandeld.

De rechtbank neemt dit echter niet aan, verwijst De H... bij verstek tot 15 maand gevang en 5 jaar bewaakzaamheid van politie, — daar hij vroeger reeds herhaaldelijk gestraft werd, — en P... tegensprekelijk tot 1 jaar gevang, met bevel tot dadelijke aanhouding.

LAATSTE UUR

FRANSCH LEGERBERICHT

Westelijk gevechtsterrein

Parijs, Zaterdag 29 Juli. — Officieel: Op het front aan de Somme werden twee sterke Duitsche detachementen die poogden de Fransche linië̈n ten Westen van Vermandovillers te naderen, door geweervuur teruggedreven. Op den linker Maasoever is eene Duitsche aanvalspoging op de Fransche stellingen van de hoogte 304 mislukt onder het Fransche vuur.

Op den rechteroever werden in den loop van den nacht twee Duitsche aanvallen, gericht op een verdedigingswerk in het ravijn ten Zuiden van Fleury, gebroken door het versperringsvuur, dat ernstige verliezen aan de Duitschers toebracht. De Fransche troepen hunne kleinere operatiën voortzettend, hebben eenige loopgracht-elementen genomen ten Noorden van de kapel St-Fine en in de streek van het Thiaumont-werk, waar zij een machinegeweer namen. De geschutkamp is altijd levendig in den sektor der bosschen om Fumin en Chenois. Kalme nacht op het overige van het front.

Rond het geval Casement

Uit den Haag wordt gemeld dat in antwoord op een adres, waarin 39 Iersche afgevaardigden, wegens politieke redenen, de begenadiging van Casement vroegen, Asquith geantwoord heeft dat alle bijzonderheden van dit geval met zorg zullen onderzocht worden.

Brand in Fransche Staatsbosschen

Volgens de « Matin » is een brand uitgebroken in de Staatsbosschen in de nabijheid van Bordeaux, waarin een kamp van zwarte troepen gelegen was. Deze brand nam een zulkdanige uitbreiding dat het garnizoen ter hulp moest geroepen worden. 60 hectaren bosch staan in vlammen.

Verontrustende toestanden in Peking

De correspondent te Peking van de « Morning Post » seint dat men aldaar nog altijd vreest voor onlusten en dat de mogelijkheid bestaat van een ingrijpen der buitenlandsche groepen. Bij voorkomende onlusten zullen twee groepen gevormd worden, de eene bestaande uit de troepen der geallieerden en van de Vereenigde-Staten, de andere uit de Duitsche en Oostenrijksche contingenten. Het opperbevel over beide groepen zal door den Japanschen generaal, die de oudst aanwezige officier is, op zich genomen worden. Te Peking zijn ongeveer 30 duizend Chineesche soldaten in garnizoen.

Mislukking der onderhandelingen aangaande de Nederlandsche visscherij

Uit Amsterdam wordt gemeld dat de onderhandelingen der eigenaars van Nederlandsche visscherijtrawlers mislukt zijn. De scheepseigenaars zullen binnen eenige dagen nieuwe voorstellen aan England doen.

BURGERLIJKE STAND VAN ANTWERPEN

OVERLIJDENS VAN 29 JULI 1916

Mannelijk geslacht: Jonkheer E. Van Caneren, z. ber., 78 jaar, Violierstr., 1.

1 kind beneden de 7 jaar. — 1 doodgeboren.

Vrouwelijk geslacht: M. Alen, z. ber., 75 jaar, wed. van M. Ragheno, Lemméstr., 7. — A. van den Muijzenberg, 61 jaar, echtg. van P. Holtzer, Handelstr., 31.

2 kinderen beneden de 7 jaar. — 1 doodgeboren.

Overlijdens: Mannelijk geslacht, 3; Vrouwelijk geslacht, 3. — Totaal: 8.

Geboorten: **Mannelijk geslacht**, 2; Vrouwelijk geslacht, 6. — Totaal: 8.

HUWELIJKEN VAN 24 TOT 29 JULI 1916

A. Bockholts met J. Van Dessel. — J. Ramaekers met G. Van Camp. — F. Franssens met M. Schats. — H. Goossens met C. Clouwaert. — F. Biscop met E. Van den Broek. — L. De Schepper met H. Totté. — J. Block met A. Dildick. — J. Remacle met M. De Lact. — J. De Smet met H. De Kaey. — J. Budts met J. Bellens. — J. B. Van Roosbroek met A. Robyns. — L. De Ceulaerde met M. Daenen. — J. Vervoort met A. Pecters. — A. Bastin met V. Simons. — H. Ledure met P. Sneyers. — R. Claessens met J. Vernay. — F. Vanregemorter met V. Hendrickx. — L. De Beulenaer met M. Spitaels. — C. Bauweus met H. Rylant. — L. Kievits met M. Parasies. — J. Lenaerts met M. Voorbraeck. — H. De Clerck met M. De Hert. — L. Rossau met R. Vangeel. — C. Dedullen met M. Verbracken. — B. Hertoghe met J. Mens.

SPORT

WIELRIJDEN

Velodroom van Zurenborg

(Bestuurder: S. De Groot)

Heden Zondag, groote koersen tusschen sprinters en temporenners, op eigen kracht. Twee reeksen van elk 5 km.

Reeks voor temporenners: De Smedt, Tuytten, Van Wetter, Lambot, Mottiat, Block, Roeckaert, Maes, Tubbax, Jos. Verhoeven, Dingemans.

Reeks voor de snelrenners: Van Bever, Van Isterdael, Otto, Van den Berghe, Van Ingelghem, Jean Louis, Verhaegen, Renard, Bouw, Geers, Jan Verhoeven.

Ploegkoers, tweemaal 1 uur, 8 klasseeringen. Deelnemers: Van Bever-Desmedt; Tuytten-Van Isterdael; Otto-Van Wetter; Van den Berghe-Lambot; Van Ingelghem-Mottiat; Jean Louis-Block; Verhaegen-Roeckaert; Renard-Dingemans; Bouw-Maes; Geers-Tubbax; Gebr. Verhoeven.

Achtervolging- en afvallingskoersen voor de beginnelingen.

Opening, 2 u. (T.U.); aanvang, 4 u. (T.U.).

ROLSCHAATSEN

Groote Sportmeeting te Hoboken

Op Maandag 31 Juli wordt er in den Skating Rink Hoboken eene groote ploegkoers op touw gezet, waarovor de beste krachten van Antwerpen en Hoboken ingeschreven zijn. De volgende renners vormen ploeg: L. Tack-De Belie, Caremans-Keersmaekers, Dureaux-Oostvogels, Peeters-Jansen.

Als tweede nummer, een aflossingskoers voor 2e klas-renners, met deelneming van Kleinhof-Prims, Sauders-Cools, Verrest-Piessens, Stoop-Van Migem, Obbers-X...

Ook de zoolang gewenschte achtervolgingsmatch tusschen Tack en Caremans zal dien dag betwist worden.

N.-B. — Ten einde iedere sportsman gelegenheid te geven deze belangrijke koersen bij te wonen, is de inkoomprijs slechts op fr. 0.15 gesteld. De koersen beginnen om 8 u. (T. U.). De zaal is toegankelijk van af 3 1/2 u. (T. U.).

ZWEMMEN

Antwerpsche Zwem- en Reddingvereeniging

Onder de geëerde bescherming van een gekend persoon in de zwemwereld richt het bestuur der « Antwerpsche Zwem- en Reddingvereeniging » een uitstap in, gevolgd van zwemfeest te Wijneghem, op Dinsdag 15 Augustus.

Als bijzondere nummers op het sportprogramma komen voor:

1) 100 m. snelzwemmen voor de jongelingen der Antwerpsche scholen.

2) 50 m. snelzwemmen voor de juffrouwen der stedelijke betalende scholen. (Beide voorbehouden aan de meisjes en jongens lid zijnde of volgende de leergang der A. Z. R. V.

3) Halve fondkoers over 600 m. voor de leden der A. Z. R. V. met voorgift, enz., enz.

De regeling der proeven is als volgt getroffen: Voor de schoolproef betwisten de jongens onderling den kampioentitel van hun eigen school, b.v. nemen 6 jongens deel van het Atheneum, strijden dezen onder hun wie als kampioen uitkomt. Na die keurreeksen strijden de 1sten van iedere school onder hun wie den kampioentitel dragen mag der scholen van Antwerpen.

Voor de voorgift te bepalen der halve fondkoers worden de deelnemenden verzocht zich Dinsdag a.s. te vereenigen in het Stedelijk Zwemdok, te 8 u. (T. U.).

De verdere schikkingen zullen den belanghebbenden bekend gemaakt worden.

HONDENKOERSEN

Kynodroom Muggenberg

Uitslagen der koersen van Zaterdag 29 Juli 1916:

1e koers: 1. Blanco; 2. Sardanapale.
2e koers: 1. Flying Fox; 2. Fleet Rascal.
3e koers: 1. Let me go; 2. Boby II.
4e koers: 1. Fleet Lord; 2. Jolly Girl.
5e koers: 1. Mlle Nitouche; 2. Pompadour.
6e koers: 1. Craganour; 2. Sardanapale.
7e koers: 1. Kiss; 2. Fleet Rascal.
8e koers: 1. Let me go; 2. Royal.
9e koers: 1. El Ciclon; 2. Rag Lady.
10e koers: 1. Rag Lady; 2. Pompadour.

Terstond te Huren

Te MERXEM: Schoon burgersh. met gr. hof, best. uit sch. salon, eetk., veranda, keuken; op het eerste 4 gr. kamers, zolder; kelders; gaz; stilst. tram; aan 25 fr. per maand.

Te BORGERHOUT: sch. kwartier, met 8 gr. kamers, prijs 12 fr.; kan ook als bewaarpl. voor meub. dienen; stilst. tram. Te bevr.: Draakplaats, 4. 4195

Waterorganen: Blaas, Nieren

De scheikundige remedie **Vincart** (ged. M.) geneest spoedig alle ziekten en inflamatiën der waterorganen, uitloopingen, lendepijn, steen, witte verliezen, troebele, pijnlijke of brandende waters. — **Prijs: 2.50.**

Groote Apotheek-Drogerij

Montignystraat, 113-115

(Recht over het Zwemdok)

Vroeger Brederodestraat, 160

P. VINCART

Gediplomeerd Apotheker 37

Zon- en Feestdagen den ganschen dag open

Roepzaal "MARNIX"

1, Terninckstraat, 1

(hoek Kasteelpleinstraat)

Voor den verkoop van MEUBELEN, KUNSTVOORWERPEN, SCHILDERIJEN, enz., wende men zich tot de roepzaal « Marnix ».

Bestuurder: J. B. LAMBRECHTS

INKOOP, VERKOOP, VERWISSELING, SCHATTINGEN

Men geeft geld als voorschot 630

DE OORLOG is VERKLAARD

aan de ziekten der MAAG, LEVER, NIEREN en DARMEN



Hebt gij geen eetlust, verteert uw eten moeilijk?
Hebt gij na het eten hoofdpijnen, slaperigheid, opwerpingen, loomheid, prikkelingen, draaiingen, opzwellingen, beklemdheid, hartkloppingen, slechte spijsvertering, braaklust?

Is uwe mond dikwijls droog en uw adem kwalijkriekend?

Gevoelt gij bestendige of voorbijgaande pijnen, nu in de richting van het onderlijf, den lever, de nieren, de darmen, dan naar de borst toe, de longen, het hart, de schouders, of het hoofd?

Zijt gij bedroefd, zenuwachtig en van slecht humeur geworden?

Zijt gij dikwijls zedelijk terneergedrukt?

Dat alles komt alleen daaruit voort dat uw maag ziek is en niet goed meer verteert; 't is ook dat uw lever en uw darmen aangetast zijn en slecht werken.

Versterk, ontsmet uwe maag, neem de

Poeders DE COCK

EEN CACHET VOOR IEDEREN MAALTIJD

De poeders De Cock genezen iedereen dag een aanzienlijk getal maagziekten die weerspannig bleven tegenover iedere behandeling. Zij zullen ook U genezen. Beproef!

PRENT U DUS GOED IN HET HOOFD: De Poeders DE COCK zijn eenig in de wereld om de ziekten van maag, lever en darmen te bestrijden en te genezen.

2.50 fr. de doos in alle apotheken. -- Eischt ze bijgevolg.

't Is de goedkoopste behandeling omdat het de beste is en het snelst werkt.
Weiger ieder ander geneesmiddel.

1248

MIJNHEEREN!



Laat uwe Kostumen, Pardessus, Jaquetten, Broeken, Vestons, Handschoenen, Hoeden Kravatten, wasschen of verwen in de verwerij

A. VAN WEEREN

93, Mechelsche Steenweg. — Kunstlei, 38. — Kasteelpleinstraat, 67. — Vondelstr., 8.

Tapijtklopperij en wasscherij.

Rouwzwart in 12 u.

Zeer lage prijzen.

183

INSTITUT RACHOR

Lge Nieuwstr., 15 (Beurs)

Bijzondere Afdeeling voor Jongelieden en Jonge Juffers

STENO-
DACTYLOGRAPHIE
BOEKHOUDEN
LEVENDE TALEN

Préparez-vous en quelques mois à l'emploi de
COMPTABLE
STENO-
DACTYLOGRAPHE
LANGUES VIVANTES

Inscriptions ch. jour
Lge rue Neuve, 10 (Bourse) 146

Privaat Lessen

in ENGELSCH en DUITSCH ten mijnent of ten huize der leerlingen. Zeer matige prijzen. Oranjeaanskstraat, 47, Antwerpen. 1115

OORLOGSPRIJS

te hur. winkelhuis te Oude-God, aan 35 fr. per maand; huizen met hof te Linth, Contich, Hove en Oude-God, te begin. van 6 fr. per maand. Bevr. 30, Brederodestraat, Antwerpen. 1850

OVER TE NEMEN

uit oorzaak van ziekte, welgekalandeerde café (hoekhuis), in den omtrek van den Abattoir). Klein huishuur. Te bevragen: Kerkstraat, 178. 1619

IS. HOPLAND
ECOLE SPECIALE
Leveade Talen
5 Frs.
per maand
2 lessen
per week

WINKELHUIS TE HUREN

Everaertstr., 44, hoek St-Amandsstr., tegen 1 Aug. a.s. Bevr.: 16, Richardstraat. 1734

POSTZEGELS

Men koopt postzegels, Kapellelei, 19, te Berchem. Iedere dag van 1 tot 2 1/2 en van 7 tot 8 1/2 u. Torenuur.

IK BEN KOOPE R

van zwarten drukinkt voor dagbladen. Aanb C. J., bureel blad.

GEEN BRANDGEVAAR MET DE STEKJES

UNION MATCH

FABRIEK MERK

HELPT BELGISCH WERK

Het beste en het goedkoopste stekje

Depot te Antwerpen:
26, ELIAERTSSTRAAT
BORGERHOUT

Union Allumettière, N. M.
Vereenigde Lucifersfabrieken
BRUSSEL

50 MINDERBROEDERSRUI 50

Centraal Wisselkantoor

Bijkantoor ROOSENDAEL, Brugstraat, 3

GEEFT DE HOOGSTE KOERS VOOR ALLE BETAALBARE **COUPONS**

Coupons CEDULAS vervallende Sept, Oct. 1916 worden reeds uitbetaald.

Koopt alle titels, loten, aktiën en obligatiën tegen de hoogste prijzen, alsook vreemd geld

50, MINDERBROEDERSRUI, 50, ANTWERPEN

EIGENAARSKAS Coupons en obligatiën inlichtingen.

Machinisten voor Cigarettenfabriek

kennende de machienen U. K., Exelsior en gecartonneerde bout's, worden gevraagd. Salaris 100 fr. per week. Aanbiedingen aan Oldenkott, Zennelaan, 100 1848

Jonge Bekwame Sténo-Dactylogr.

vraagt plaats, Vlaamsch en Fransch; hebbende kennis van Duitsch en Engelsch. Turnhoutschebaan, 7. 1843

TE KOOP PER OCCASIE

2 poneys met getuig; tonneau cantchontée; 1 buggy, tilbury, dog kar, kanapee en kleermakersnaaimachien. — Frans van Hombeeckstr., 10, Berchem. 1813

VROUWEN

de remedie van Dokter CARLOS is, onfeilbaar tegen smarten, onregelmatige en moeilijke

MAANDSTONDEN

de doos 10 fr. 1/2 doos 5.50 fr.
— Gescheiden opzending tegen postbon —

ZUID-VOLKSAPOTHEEK
126, Brederodestraat, 126, ANTWERPEN

ZOUT

Beste Kwaliteiten:
Fijn-fijn, Half-fijn, Grof,
ook geraffineerd

IN GOEDE WITTE KATOENZAKKEN
EN OF JUTEZAKKEN VAN 50 EN 75 KILOS

PRIJZEN EN STALEN OP AANVRAAG

Te bekomen bij de firma:

Comptoir Maritime Anversois (S. A.)

25, JORDAENSKAAI, 25

1860

AAN DE VROUWEN

Voor smarten der
MAANDSTONDEN
is de beste en onfeilbaarste
REMEDIE
VAN
D' THOMSON

5 (vijf) frank de halve Remedie en 10 frank de kompleete

Apotheken: 15, rue des Croisades, Brussel; Broedenradt, Charlottalei, 2, Antwerpen; De Moor, 33, Burgstraat, Gent.

1278

WATERORGANEN BLAAS-NIEREN

De behandeling van Dokter CHARLUS geneest alle inflammatiën en ziekten der waterorganen, uitloopingen, steen, lendenpijn, witte vertlezen, troebele, brandende of pijnlijke waters

SPOEDIGE GENEZING
zelfs in de ergste gevallen
Prijs: 3.00 Frank

De waters der zieken zullen in ons laboratorium KOSTELOOS onderzocht worden.

ZUID-VOLKSAPOTHEEK
126, Brederodestraat, 126
ANTWERPEN.

Hespen, Spek
Gerookt vleesch, enz.

Specialiteit van worsten; alles aan zeer voordeeligen prijs, in de gekende Varkensbeenhouwerij der
GEBROEDERS JANSSENS
De Hornestraat, 2/2, Antwerpen-Zuid
(nabij het Muzeum) 1081

BOEDVROUW Diploma van 1e klas in Frankrijk en in België

GEWEZEN ASSISTENT-ARTS
MATIGE PRIJZEN
14, MARTELAARSPLAATS, 14, BRUSSEL
Noordstatie, geeft uit in de Nieuwstraat
652

PAPIEREN

In deze moeilijke omstandigheden en zoolang dat de Oorlog zal duren, zullen wij de recepten der geneesheeren met de meeste zorg uitvoeren aan halven prijs.

ZUIDVOLKSAPOTHEEK
Brederodestraat, 126, Antwerpen
Zon- en Feestdagen heel den dag open

Het Administratiekantoor

MORETUSLEI, 51

verstrekt leeningen op effekten tegen 5 % rente 's jaars, op loten Brussel, Antwerpen, enz.

50 FRANK PER LOT

Bureau van 8 1/2 tot 12 en van 1 1/2 tot 5 uur. 772

Geldzendingen naar Holland

VERHOOGING der Vervoertarieven

DE VEREENIGDE VERVOERDIENSTEN, OP 20 JULI L.L. BIJEENVERGADERD EN DEN NETELIGEN TOESTAND IN HUNNE RESPECTIEVE BEDRIJVEN BESPROKEN HEBBENDE, DOOR DE LAGE TARIEVEN EN DE OVERGROOTE DUURTE DER VOEDERS, BESLUITEN HUNNE GEËERDE KLIENTEN EENE VERHOOGING OP DE BESTAANDE TARIEVEN TE STELLEN, VAN 25 %, WELKE TOT INSTANDHOUDING DER ZAKEN ALLER HOOGST NOODZAKELIJK IS, EN ZAL AANVANG NEMEN OP 1 AUGUSTUS A. S.

Den Bond der Vereenigde Naties,
De Marktvoerlieden Naties,
Den Bond der Hout-Naties,
1858

Het Syndikaat der Aannemers van Vervoer,
Den Huurhoudersbond,
Den Verhuizersbond.

Zijn Doorluchtigheid

door

Frits REUTER

Van avond is 't er wel een beetje bar toegegaan, want zóó is hij anders in 't geheel niet; maar hij is dat niet gewoon en kan weinig verdragen, en dan heeft hij zich op Kunst boos gemaakt. Maar het kan hem geen kwaad, dat zal hem goed doen; op zoo'n manier leert hij verschil kennen. Morgen heeft hij hoofdpijn en blijft thuis en dat komt best; ik kan dan met Stientje en Halsband naar het ijs gaan en een oog in 't zeil houden, want het is niet goed, dat een paar jongelui zoo alleen zijn.

Een poosje later was alles donker in den conrector z'n huis; maar wanneer iemand in de duisternis had kunnen zien en hij had in de slaapkamer van Doortje Holz een blik geworpen, dan zou hij aanschouwd hebben, dat zij zacht was ingesluimerd met gevouwen handen. Slechts onschuldige kinderhanden en ijverige werkhanden, die rein zijn van onrechtmatig verworven goed en slechte daden, nemen het avondgebed in den stillen, zaligen droom mede.

VIJFDE HOOFDSTUK

Hoe Doortje haar Kerstgeschenk van alle kanten opneemt en uitmeet. — Hoe de gele mammesel met een gele taart op de proppen komt. — Hoe trotsch Doortje op Kirschii cornucopiae en Homerus is. — Hoe Kunst haar komt overvallen en gaat samenzweren met de gele mammesel. — Hoe de conrector een vel wit papier vindt en hoofdpijn heeft vanwege den vorigen avond. — Hoe Doortje en Stientje naar het ijs gaan en Hasband van het slederecht gebruik maakt. — Hoe Kunst Doortje met een glas punch zoekt om te koopen. — Hoe Doortje over Stientje de vierschaar spant, en Kunst zijn zwager met de gele mammesel gelukwenscht.

Den volgenden morgen zat de conrector in zijn kwarilteit van cantor in de kerk; hij bespeelde het orgel en zong uit ale macht, zooveel het instrument lijden kon en zijn hoofdpijn hem toeliet; onderwijl toefde Doortje Holz in de gang, waar zij haar Kerstgeschenk aan den muur had gehangen, zoodat het zich op zijn gunstigst voordeed. De zon zond vroolijk haar stralen door het gangraam, een fraaie wintersche Kerstdag wierp zijn schijnsel over de stad Nieuw-Brandenburg en den omtrek. De stormvlagen van den vorigen avond waren bedaard, en de jonge lieden in de stad haalden schaatsen en sleden te voorschijn en zeiden:

— Vandaag zal het een waar genot wezen op 't ijs, want de wind heeft de sneeuw van de baan geveegd.

Doortje had een borstel in de hand en een stok, die als mattenklopper dienst deed, echter niet om daarmee gewapend aan 't werk te gaan; ze draaide haar toekomstigen schat naar rechts en links, haalde hem naar voren en naar achteren, en liet de zon op het fluweel spelen.

— Nu zou 't nog gaan, sprak ze peinzend zij bich zelf, maar tot Pinksteren! Wat zal ze in dien langen tijd niet aftuigen op die ouwe schoolbanken! Ja, als hij rustig en stil wou blijven zitten en hij lei een kussen op zijn bankje; maar dat doet hij toch niet. Nu, met dat kussen wil ik het toch eens een keer probeeren.

Zij ging naar haar kamer en kwam terug met het patroon van een spencer, ze legde den rug aan alle kanten op de broek, maar hoe ze ook paste en mat, het wou maar niet uitkomen.

— Nu, zei zij, hoe daar nog een spencer uit moet vallen, dat moet hij zelf maar weten, daar moet Stientje mij aan helpen.

Toen zij daar zoo in diepe gedachten stond ging de eur open. Doortje liet den borstel uit haar hand vallen en had haast om hulp geroepen, want ze kreeg een gevoel, alsof er een geheele rooversbende bij den conrector zou inbreken en haar knevelen -- de buurdame van den overkant stond voor haar in haar gele tuniek en droeg ee nschotel, waarop een saffraangele taart lag. De schrik van Doortje was eerst groot; maar flinke menschen, zooals zij er eene was, overwinnen zoo iets spoedig, en dan schamen zij zich en maken zich boos op zich zelf en dat met recht.

— *Bonjour, Mademoiselle,* zei de buurvrouw met een allerbevalligste groet.

Doortje's neusgaten sperden zich een weinig open, ze knikte zoowat met het hoofd terug, en stak heel cordaat de hand onder den voorspelder van haar schort, zoodat de matteklopper, dien zij in de hand bleef houden, haar als een zwaard ter zijde hing:

— Als ge met uw «mammesel» mij bedoelt, zei zij, heel op een afstand maar toch zeer scherp, dan heb ik u maar te zeggen, dat die hooge titel niet op mij van toepassing is, want ik ben niet meer dan mijnheer den conrector z'n huishoudster.

— *Pardon, ma chère,* het is verre van mij, de stille vreedzaamheid van zulk een *aimable* huisgezin te komen verstoren, verandering te brengen in de kalmte, zooals die zich onder de vleugelen der teruggetrokken geleerdheid heeft kunnen ontplooien, ik kom *en qualité* van dienstvaardige buurvrouw, een bescheiden steentje aandragen tot de vroolijke viering van den feestdag van heden, en dit aan de voeten van den *conrector* en van u neerleggen. *Chose là* is van de *boulangère, madame* Schult, die mij gelijkertijd verraden heeft, dat gij niets voor het feest gebakken hadt.

Wel, Doortje Holz, wat staat u nu te doen? Boos kunt ge voor mijn part nog blijven, maar lomp moogt ge toch niet worden; want wanneer iemand met zulke uitgezochte woorden en met een saffraangele taart bij u aankomt, moet gij toch ook toonen, dat gij weet, hoe ge u te gedragen hebt. Maar boos kunt ge gerust blijven, Doortje! En dat bleef zij ook.

— Wat! riep zij, Schult, juffrouw Schult die brengt ons in opspraak, omdat wij niet gebakken hebben? Wij hadden even goed kunnen bakken als andere menschen, maar we *wonen* niet bakken, en daarover maakt juffrouw Schult zich vroolijk?

— Dat heeft zij volstrekt niet gedaan, vroolijk gemaakt heeft ze zich niet, zei mammesel Soltmann, en begon wederom met allerlei complimentjes, terwijl zij Doortje steeds den schotel voorhield, zoodat deze niet anders doen kon dan van den weeromstuit beleefd zijn, al had de mammesesl ook in plaats van één, tien gele tunieken aan gehad, de een over de ander.

Zij kon onmogelijk haar bezoekster in de gang afschepen, in de huiskamer was de kachel nog niet aangemaakt, want ze was overdreven zuinig op hout; zij liet nu haar zwaardmattenklopper vallen, trok haar handen achter den voorspelder vandaan, nam den schotel in de eene hand, en deed met de andere de deur van den conrector z'n kamer open, terwijl zij de Fransche mammesel verzocht binnen te gaan. Ze was nog altijd boos, maar opeens klopte haar hart van louter trots, toen zij bemerkte, dat de vreemde vrouwspersoon met de noodige schuchterheid den dorpel van 's conrectors studeervertrek overschreed.

En de vreemde gevoelde zich ook werkelijk verlegen. De arme gele mammesel had zich dat ook zoo gemakkelijk voorgesteld, den conrector met het Kerstfeest een taart te geven, maar nu zij het allerheiligste moest betreden, kreeg zij een gevoel, zooals een jong student bevangt, wanneer deze als groen voor de eerste maal in de gehoorzaal bij zoo'n baas van een professor komt, waar iemand de geleerdheid met potlepels wordt ingeschept en hij als het ware met schoppen de deur wordt uitgeschept, en waar de lucht, door de groote massa en het lang liggen der geleerdheid, een tamelijk duffen reuk heeft aangenomen.

Doortje zette den schotel op de safel, schoof den leunstoel van den conrector op zijde, nam een anderen stoel, die goed genoeg was voor de bezoekster, en zeide:

— Ga zitten. Hij is niet thuis, hij is in de kerk.

Maar de bezoekster stond geheel en al verslagen voor den conrector z'n boekenkast en was geheel verdiept in de beschouwing der oude kalfsleeren ruggen van een stuk of vijftig oudvaders:

— Een heeft rij dat allemaal doorgelezen? riep de mammesel uit.

En wederom klopte Doortj's hart van trots: voor haar was de lucht niet duf, ze was er aan gewend.

— Doorgelezen? herhaalde zij lachend, op de manier, zooals wij om een kind lachen, doorgelezen? Wel neen! Doorgestudeerd, moogt gij wel zeggen! Kijk eens hier, met deze woorden haalde zij een oud, zwartberookt exemplaar te voorschijn, dit is Kirschii, die ligt gewoonlijk hier, dien gebruiken wij altijd, wanneer eenigen der jongelui hier privaatles krijgen. Deze zes gaan altijd om beurten nee naar school, daar onderwijst hij hen dan uit. Sommigen brengen het tot dit boek, dat zal wel zoo iets wezen als bij ons de catechismus, denk ik zoo; maar anderen komen zelfs tot hier, zij haalde een vreeselijk versleten exemplaar van Homerus voor den dag, dit zal wel zoovcel als bij ons de bijbel zijn, want mijnheer zit er elken avond in te lezen, gewoonlijk zacht, maar dikwijls ook hardop, en dat is net even mooi om aan te hooren, als dat er in de kerk gezongen wordt. Niemand kan er natuurlijk iets van begrijpen; 't is juist of dat ge in een Jodenkerk komt. En zie maar eens, hoe 't er wel van binnen uitziet, en nieteen hield zij de mammesel de Grieksche letters onder den neus.

Juist wilde deze aan haar verwondering lucht geven, toen de bel overging en de kastelein Kunst de kamer binnentrad:

— Goeden morgen! Is mijn zwager nog niet uit de kerk?

— Nog niet, zei Doortje, en al de toorn van den vorigen avond maakte zich weer van haar meester, want zij bemerkte in 't voorbijgaan, dat Kunst z'n blikken onderzoekend door alle hoeken dwaalden, waarvoor zij geen andere verklaring kon vinden, dan dat hij den stok met den gouden knop zocht.

(Wordt voorgezet.)